

За супрацоўніцтва —
паміж краінамі
і рэгіёнамі

Горад ёсць.
Сад будзе!

Як лячыцца?
Як не захварэць...

СТАР. 13

ЦЫТАТА ДНЯ

Віталь ВОЎК,
міністр прамысловасці:

«Калі гаварыць пра дыверсіфікацыю экспарту і новыя рынкі, то можна адзначыць, што ў студзені— красавіку нашы прадпрыемствы экспартавалі прадукцыі на \$1,16 млрд, гэта амаль на 34% больш, чым за аналагічны летапэрыяд. У студзені—маі чакаем рост на 30% да \$1,45 млрд, па выніках паўгоддзя — на 20% да \$1,76 млрд. Мы актыўна нарошчваем пастаўкі ў краіны далёкага замежжа, на новыя перспектывы рынкі: на беларускую прадукцыю ёсць попыт. Наогул, пошук стратэгічных партнёраў — адна з галоўных задач, якія мы ставім перад сабой і перад прадпрыемствамі».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 7.06.2017 г.

Долар ЗША		1,8674 ▲
Еўра		2,1012 ■
Рас. руб.		0,0329 ■
Укр. грыўня		0,0711 ▲

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.
№106 (28470)

7 Чэрвеня 2017 г. СЕРАДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

Стар. 5-12

АДКАЗНАЯ ЗА ПРЫГАЖОСЦЬ

Фота Анастасія КЛЕЩУКА.

Перафразуючы вядомае выказванне «тэатр пачынаецца з вешалкі», можна сказаць, што гарады пачынаюцца з... гасцініц. У Полацку немалое значэнне надаецца наведзенню парадку і падтрыманню чысціні. Гасцініца «Дзвіна» размешчана на адной з плошчаў гістарычнага цэнтра і з'яўляецца дамінантай архітэктурнай забудовы. Параднасць і ўрачыстасць гасцінічнаму комплексу надае вонкавы выгляд цэнтральнай часткі фасада. Пра гэта ведае малады маляр Наталля

БОХАН, якая клапаціцца пра імідж сваёй «Дзвіны». За афарбоўкай фасада яе ўбачыў звяздоўскі фотакарэспандэнт.

— Сёлета Полацк з'яўляецца маладзёжнай сталіцай краіны, а ў верасні тут будзе праводзіцца чарговы Дзень беларускага пісьменства. Акрамя таго, кожны дзень да нас едзе шмат турыстаў, таму мы заўсёды павінны быць гасціннымі і клапацілівымі гаспадарамі, — кажа малады маляр.

«Белагра-2017»

Убачым сапернікаў і знойдзем партнёраў

Міжнародная спецыялізаваная выстаўка «Белагра-2017» ужо не першы год збірае на адной пляцоўцы лепшых бізнесменаў нашай краіны ў аграрнай сферы, а таксама запрашае ў госці прадстаўнікоў СНД, блізкага і далёкага замежжа. Як адзначыў прэм'ер-міністр Андрэй КАБЯКОЎ падчас адкрыцця выстаўкі, важна паказаць навінкі айчынай прадукцыі, убачыць прапановы партнёраў, сяброў, сапернікаў па бізнесе і зрабіць крокі для далейшага супрацоўніцтва.

СТАР. 4

Прэм'ер-міністр Малдовы Павел Філіп і прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй Кабякоў на адкрыцці выстаўкі «Белагра-2017».

Фота БЕЛТА.

ЛЕТА БЕЗ БЯДЫ

Як арганізаваць адпачынак дзяцей?

Лета ледзь толькі адлічыла першы тыдзень, а зводкі здарэнняў з дзецьмі паступаюць адна за адной. У Глыбоцкім раёне 12-гадовая школьніца трапіла пад аўтамабіль. Па папярэдняй версіі здарэння, яна ішла па ўзбочыне дарогі і размаўляла па мабільным тэлефоне. Раптоўна яна змяніла траекторыю руху і выйшла на праезную частку. Кіроўца пастараўся ўхіліцца ад сутыкнення, выехаўшы на сустрэчную паласу, але бокам усё ж зачэпіў дзяўчынку.

Прыходзяць трагічныя звесткі і з вадаёмаў. У Бешанковіцкім раёне драма разыгралася ўвечары чацвёртага чэрвеня. Маці гуляла ў двары з 2-гадовым хлопчыкам і адлучылася на некалькі хвілін дадому па сок. Пасля вярнулася, але малага не знайшла. Цэла небаракі знайшлі ў штучным вадаёме побач з прысядзібным участкам.

Як жа правесці цёплы час года так, каб дзеці адчувалі сябе бяспечна, нягледзячы на многія спакусы? Аб гэтым карэспандэнт «Звязды» пагутарыў з афіцыйным прадстаўніком МНС па Мінскай вобласці Настассяй ШВАЙБОВІЧ.

Людзі — не птушкі...

Ужо сёлета па краіне было адзначана некалькі выпадкаў, калі дзеці падалі з вокнаў. У Гомелі гэта скончылася трагедыяй — 5-гадовая дзяўчынка, якая выпала з 14-га паверха, загінула.

— Большасць нашчасных выпадкаў адбываецца з-за таго, што бацькі і сваякі не сочаць за тым, дзе іх дзеці і што яны робяць, — кажа Настасся Швайбовіч. — Калі прааналізаваць усе падобныя здарэнні, то праглядваецца адна і тая ж сюжэтная лінія трагедыі. Малы застаўся адзін у пакоі, пры дапамозе крэсла ўзлез на падаконнік, каб паглядзець, што ж там адбываецца за акном. Згадайма, якімі цікавымі былі ўсе мы ў дзяцінстве. І да таго ж малыя дзеці не знаёмыя з пачуццём страху. І не могуць разумець, што там, за акном, пустата.

СТАР. 3

РЫНКАЎ НА ЎСІХ ХОПІЦЬ

Расійскія рэгіёны могуць разлічваць на Беларусь

Наша краіна імкнецца падтрымліваць адносіны са сваім найбліжэйшым партнёрам — Расійскай Федэрацыяй — на самых розных узроўнях. Асаблівае месца надаецца рэгіянальнаму супрацоўніцтву, нездарма Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі мае падтрымку ў тым ліку і з боку кіраўнікоў абедзвюх дзяржаў. За апошнія месяцы Мінск наведалі губернатары шэрагу расійскіх суб'ектаў Федэрацыі. А ўчора ў Палацы Незалежнасці Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з губернатарам Пензенскай вобласці Іванам Белазерцавым.

Трэба сказаць, што сённяшні кіраўнік гэтай расійскай вобласці ўжо другі раз наведвае нашу краіну. Мінуты раз Іван Белазерцаў быў у Беларусі ў якасці старшыні законодаўчага сходу рэгіёна.

— Чалавек, які прайшоў усе ступені ў гэтай чыноўніцкай іерархіі, які ведае жыццё, — ахарактарызаваў яго кіраўнік нашай краіны. — Прайшло чатыры гады як мы сустраліся ў падобным фармаце, і павінен сказаць, што за гэты час ваша вобласць стала шчырым, сумленным сябрам і надзейным партнёрам Беларусі.

На жаль, узаемны тавараабарот на працягу апошніх гадоў зніжаўся. Аднак у бакоў атрымалася пераламіць сітуацыю:

— У 2016 годзе ён [тавараабарот. — Заўв. рэд.] вырас на 8% і пераваліў ужо за пяць дзясяткаў мільёнаў долараў. Станоўчая дынаміка ў нас захоўваецца. У студзені — красавіку бягучага года тавараабарот больш чым у паўтара раза перавысіў аналагічны ўзровень мінулага года. Гэта надзвычайны тэмпы.

Аснову айчыннага экспарту ў Пензенскую вобласць склалі пастайкі садавіны, арэхаў, тары пластыкавай, газавых пліт,

ліфтаў... Аснова імпарту адтуль — арматура для трубаправодаў, хлеб і мучныя кандытарскія вырабы, грузаваыя аўтамабілі, літыя вырабы з чорных металаў.

Асобную ўвагу падчас перамоў Аляксандр Лукашэнка ўдзяліў сельскагаспадарчай сферы.

— З асноўнымі дасягненнямі гэтай галіны ваша дэлегацыя можа азнаёміцца на выставе «Белагра-2017». Мы будзем рады падзяліцца вопытам, які маецца, тэхналогіямі ў жывёлагадоўлі, вырошчванні розных сельскагаспадарчых культур, стварэнні буйных малочна-тварных і зернесушыльных комплексаў, сховішчаў для агародніны, іншых аб'ектаў. Прычым не толькі буйных — пад заказ.

Нашы прадпрыемствы, як запэўніў кіраўнік краіны, гатовы пастаўляць у Пензенскую вобласць шырокі спектр сучаснай сельгастэхнікі — прытым комплекснай.

Яшчэ адзін з перспектывных кірункаў для супрацоўніцтва Беларусі і гэтай расійскай рэгіёна — будаўнічы сектар і жыллёва-камунальная гаспадарка. Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што чуў пра зацікаўленасць вобласці ў арганізацыі вытворчасці бульбянога крухмалу:

— У нас ёсць адпаведны вопыт, тэхналогіі. Калі яны вам падыдуць, мы з вялікім задавальненнем прыемем удзел у будаўніцтве заводаў. Перададзім тэхналогіі, арганізуем гэту вытворчасць.

Візітная картка нашай сталіцы — новыя мадэлі аўтобусаў, тралейбусаў і электробусаў. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: у Беларусі вялікая ўвага ўдзяляецца развіццю грамадскага транспарту, ды і ўвогуле, беларуска тэхніка мае высокую якасць.

— Думаю, і вам ёсць што прапанаваць Беларусі, — заўважыў кіраўнік краіны. — Добра вядомыя вашы дасягненні ў навукаёмістых галінах прамысловасці, развіцці

аграрнага комплексу з апорай на буйныя фермерскія гаспадаркі.

Ёсць магчымасці для яшчэ больш выгаднага супрацоўніцтва рэгіёнаў Беларусі з Пензенскай вобласцю. Прэзідэнт запэўніў губернатара расійскага рэгіёна, што гатовы аказаць яму і дэлегацыі ўсялякае садзейнічанне:

— Вы ведаеце, што калі мы толькі можам нешта зрабіць для вас, расіян, мы гэта з вялікім задавальненнем зробім. Нават калі нам гэта часам нявыгадна і мы ствараем канкурэнтныя вытворчасці. Думаем, што нашых рынкаў тут, а ў перспектыве сусветных рынкаў па прадуктах харчавання, адзенні, ды і па іншых кірунках, нават тэхнікі, на ўсіх хопіц. Попыт будзе толькі расці. Таму вы на нас можаце разлічваць.

Іван Белазерцаў падзякаваў за цёплы прыём і падкрэсліў: Пензенскую вобласць з рэгіёнамі Беларусі звязваюць даўнія адносіны. Падпісанне пагаднення з Мінскай, Магілёўскай, Гомельскай абласцямі, плануецца ў хуткім часе падпісанне пагаднення аб супрацоўніцтве з Брэсцкай вобласцю. Для партнёрства ёсць самыя розныя кірункі. Так, Пензенская вобласць ганарыцца сваімі распрацоўкамі ў сферы ахоўных сістэм, па гэтым кірунку рэгіён увогуле лідзіруе ў Расіі.

Дэлегацыя Пензенскай вобласці плануе наведваць «Белкамунмаш», агракамбінат «Сноў» і Нацыянальны гісторыка-культурны музей-запаведнік «Нясвіж». Сёння запланаваны перамовы Івана Белазерцава з прэм'ер-міністрам Беларусі Андрэем Кабяковым, рабочая сустрэча са старшынёй Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Анатолям Лапо, наведванне Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. 8 чэрвеня губернатара Пензенскай вобласці наведвае агракамбінат «Дзяржынскі».

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

НА РОЎНЫХ З УСІМІ ПАРТНЁРАМІ

■ Знешняя палітыка

Перамовы па ўступленні Беларусі ў СГА знаходзяцца ў актыўнай стадыі

Гэта пацвердзіў міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір МАКЕЙ на міжнароднай канферэнцыі «Мінскі дыялог». Тэмай мерапрыемства, на якім сабралася каля 100 удзельнікаў, стала эканамічная бяспека ў глабалізаваным свеце.

— Беларусь імкнецца ўмацоўваць свае пазіцыі ў міжнароднай шматбаковай гандлёвай сістэме. Як мага больш хуткае далучэнне да Сусветнай гандлёвай арганізацыі будзе спрыяць пашырэнню нашых гандлёва-эканамічных сувязяў, станоўча паўплывае на інвестыцыйны клімат і дзелавы імідж краіны, — лічыць міністр.

Паводле яго слоў, з 2016 года беларускі бок значна актывізаваў перагаворны працэс з СГА па ўсіх кірунках, дзякуючы чаму сёння ёсць канкрэтныя вынікі. «На гэты момант падпісаны пратаколы аб завяршэнні перамоў з Японіяй і Карэяй, а да канца года мы плануем завяршыць перамовы яшчэ з шэрагам краін, — адзначыў кіраўнік знешнепалітычнага ведамства. — Не хачу перабольшваць, але сістэмная работа па ўзаемадзейні з сакратарыятам і членамі СГА дазволіла нам выйсці на падрыхтоўку фінальнага дакумента — праекта даклада рабочай групы».

Акрамя таго, міністр дадаў, што цяперашнюю канфігурацыю беларускага знешняга гандлю нельга назваць прапарцыянальнай

і камфортнай для нашай дзяржавы. «У перыяды сусветных фінансава-эканамічных крызісаў, якія ўзнікаюць рэгулярна, немагчыма выжыць у такой невялікай краіне, як Беларусь, калі яна будзе залежаць толькі ад нейкай адной крыніцы або напрамку. Таму выйсце адно — дыверсіфікацыя нашых гандлёва-эканамічных адносін», — сказаў Уладзімір Макей.

Па яго словах, сёння задача заключаецца ў тым, каб «Беларусь мела раўнамерныя адносіны» з партнёрамі па ўсім свеце. Калі забяспечыць адносіны ў фармаце «трэць-трэць-трэць» — частка тавараў на ЕС, частка — на ЕАЭС, а астатнія — на краіны «дальняй дугі», то наша дзяржава здолее справіцца з любой нестабільнай эканамічнай сітуацыяй, упэўнены міністр.

***

У мінулы панядзелак міністр замежных спраў Уладзімір Макей прыняў удзел у сумесным пасяджэнні калегій знешнепалітычных ведамстваў Беларусі і Расіі, якое адбылося ў Маскве. Акрамя таго, беларускі міністр і міністр замежных спраў Расіі Сяргей Лаўроў адкрылі выстаўку, прысвечаную 25-годдзю ўстанавлення беларуска-расійскіх дыпламатычных адносін.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. lukashevich@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Чарнагорыя афіцыйна стала членам НАТА

Цырымонія прайшла ў Вашынгтоне, трансляцыя вялася на сайце Дзярждэпартаменту ЗША. У мерапрыемстве прымаў удзел генеральны сакратар НАТА Энс Столтэнберг і чарнагорскі прэм'ер-міністр Душка Маркавіч. Краіна стала 29-м членам Паўночнаатлантычнага альянсу. Упершыню сцяг Чарнагорыі будзе ўзняты над штаб-кватэрай арганізацыі 7 чэрвеня.

Google, Apple, Microsoft, Amazon і Facebook узначалілі топ-100 самых дарагіх брэндаў

Выручка гэтых кампаній складае чвэрць даходаў усіх 100 прадпрыемстваў, якія ўвайшлі ў рэйтынг, складзены брытанскімі WPP і Kantar Millward Brown. Тройка лідараў у гэтым годзе засталася нязменнай,

Amazon удалося палепшыць свае паказчыкі і падняцца з сёмага да чацвёртага месца, а Facebook захаваў былія пазіцыі. Сукупны кошт кампаній, якія ўдзельнічалі ў даследаванні брэндаў, вырас на 8% — з \$3,4 трлн у 2016 годзе да \$3,6 трлн у 2017-м.

Расійскі Су-27 перахапіў амерыканскі бамбардзіроўшчык над Балтыйскім морам

Пра гэта паведамілі ў прэс-службе Мінабароны Расійскай Федэрацыі. «Экіпаж расійскага Су-27, наблізіўшыся да паветранага аб'екта на бяспечную адлегласць, ідэнтыфікаваў яго як амерыканскі стратэгічны бамбардзіроўшчык У-52 і ажыццявіў суправаджэнне», — удакладнілі ў Мінабароны. Пасля выдалення амерыканскага бамбардзіроўшчыка ад дзяржаўнай мяжы РФ расійскі Су-27 вярнуўся на аэрадром базавання.

Генеральны сакратар ААН заклікае выратаваць сусветны акіян

У штаб-кватэры ААН у Нью-Ёрку пачала работу пяцідзённая Канферэнцыя па акіяне. Каля чатырох тысяч удзельнікаў сустрэчы, у тым ліку каля 80 кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў, сабраліся, каб абмеркаваць меры па прадукцыйнасці экалагічных бедстваў, якія пагражаюць марам і акіянам. Да прысутных звярнуўся Антонію Гутэрыш. Праціпастаўленне генсекам ААН нацыянальнай выгады інтарэсам усёй планеты прыцягнула ўвагу назіральнікаў, паколькі прагучала на фоне нядаўняга рашэння прэзідэнта ЗША выйсці з Парыжскага пагаднення па клімаце.

І ў добрыя, і ў складаныя часы...

Брацкія народы заўсёды будуць шчыра ставіцца адзін да аднаго

Пасля афіцыйнага візіту Прэзідэнта Беларусі ў Малдову ў 2014 годзе нашы адносіны з гэтай дзяржавай актывізаваліся. У мінулым годзе беларускі прэм'ер-міністр здзейсніў візіт у Кішыніў, а сёлета падчас нядаўняга пасяджэння Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета ў Бішкеку адбылася сустрэча кіраўнікоў Беларусі і Малдовы.

Зараз з візітам нашу краіну наведвае прэм'ер-міністр Малдовы Павел Філіп. Учора з ім сустрэўся Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

— Я поўны ўражанняў ад Малдовы з савецкіх часоў яшчэ, — прызнаўся беларускі лідар, вітаючы гасця. — Мы шмат вучыліся ў малдаван, як працаваць на зямлі. Заўсёды захапляўся вашымі палямі, асабліва сёламі. Ужо будучы Прэзідэнтам, я не аднойчы быў у Малдове, гэта добры край, цёплы. Не толькі таму, што там добры клімат, а проста там людзі вельмі добрыя, нечым падобныя на працалюбівых беларусаў.

Наша краіна традыцыйна адкрытая для малдаван. Прынамсі, ім не патрэбныя ніякія дадатковыя дакументы, акрамя пашпарта, для таго, каб наведваць Беларусь. Увогуле, у аснове беларуска-малдаўскіх адносін — шчырае стаўленне народаў адзін да аднаго.

Што да палітычных складнікаў двухбаковага ўзаемадзейня, то, як прызнаўся Аляксандр Лукашэнка, нядаўна лідары абедзвюх дзяржаў ужо абмяркоўвалі гэтыя пытанні:

— Я казаў пра тое, што ў самых цяжкія часы, як бы ні было вам складана, вы ведаеце, мы ніколі не закрываўлі ад вас. Мы рабілі ўсё для таго, каб вы маглі працаваць на беларускім рынку, а з яго — хоцце ў Еўрапейскі саюз, хоцце — на Усход, у Еўразійскі эканамічны саюз. Вы павінны ведаць, што мы і надалей будзем прытрымлівацца такой жа палітыкі.

Малдова аказвае нам значную падтрымку на міжнароднай арэне:

— Мы вам вельмі ўдзячныя за тую дапамогу і садзейнічанне, якое вы аказваеце нам на заходнім напрамку. Мы вельмі сочым за гэтым, і міністр замежных спраў пастаянна дакладвае, што малдаване сапраўды па-брацку, па-чалавечы ставяцца да тых праблем, якія ў нас узнікаюць з еўрапейцамі. Вы заўсёды нас падтрымліваеце, імкнячыся растлумачыць заўзятым палітыкам у Еўропе, што такое Беларусь і якая ў яе палітыка.

У плане эканомікі праблем быць таксама не павінна. Калі малдаване зацікаўлены ў пэўным беларускім вопыце, мы гатовы ім падзяліцца.

— Мы пачыналі разам развівацца, стваралі сумесныя прадпрыемствы, мы не бачылі ніякіх перашкод, — канстатаваў кіраўнік дзяржавы. — Гэта садзейнічала нармальнаму функцыянаванню, нават выжыванню ў свой час нашых дзяржаў. Думаю, нам ні ў якім разе гэта нельга страціць. Словам, вы можаце на Беларусь разлічваць, мы заўсёды былі для вас і будзем надзейнымі партнёрамі. Тым больш, што тую прадукцыю, якая ў вас вырошчваецца і якой у нас няма, мы з задавальненнем купляем.

Так, традыцыйныя тавары з Малдовы як завозіліся да нас, так і завоззяцца. Ды і людзі да іх прывыклі: да малдаўскай прадукцыі стаўленне асаблівае, бо яна якасная.

— Калі вашы кампаніі будуць прытрымлівацца гэтай лініі — на якасць, бо ў вас брэндзы ў Беларусі раскручаныя — я ўпэўнены, ніхто з рынку вас тут не выштурхне, — запэўніў Аляксандр Лукашэнка. — Тым больш, мы з вамі ствараем тут сумеснае прадпрыемства. Калі будзе жаданне, давайце больш ствараць: па дзіцячым харчаванні, па соках. Мы можам пастаўляць іх у любы пункт адсюль.

Асобна кіраўнік дзяржавы выказаўся наконт гарантый інвестыцый:

— Можце нават не сумнявацца. Мы вам прапануем найлепшыя ўмовы. Галоўнае, каб у вас было жаданне: або самім ствараць прадпрыемства, або давайце разам з нашымі кампаніямі. Хоцце дзяржаўнымі, хоцце прыватнымі — ваш выбар. Вы гэта павінны ведаць, мы заўсёды будзем вітаць вас у Беларусі.

Павел Філіп заявіў, што сёння адносіны паміж нашымі краінамі знаходзяцца на выдатным узроўні. Па яго словах, гэта заслуга беларускага лідара, яго адкрытага і канструктыўнага стаўлення. І ўлады Малдовы, і простыя людзі ведаюць: калі там былі праблемы, Беларусь вельмі адкрыта, шчыра і пасяброўску працягнула ім руку дапамогі.

Што да канкрэтных кірункаў, то рэзервы для пашырэння супрацоўніцтва яшчэ ёсць. Так, Малдова асабліва зацікаўлена ў пастаўках беларускіх лекаў — добрых па якасці і даступных па цене. Там рады таксама і беларускім інвестыцыям — прынамсі, у Малдове ўжо працуе больш за 80 прадпрыемстваў з беларускім капіталам.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

■ Падзея

Мазгавы штурм — на «выдатна»

Першы навуковы хакатон прайшоў у Парку высокіх тэхналогій і прыцягнуў больш як 300 удзельнікаў.

Яго мэтай было аб'яднаць прадстаўнікоў сферы ІТ і вучоных для распрацоўкі інавацыйных рашэнняў у медыцыне, генетыцы і хіміі. У выніку за два дні распрацоўшчыкі стварылі разам адзінаццаць праектаў.

Першае месца журы прысудзіла праекту Plasmona — зручнаму мабільнаму спектрометру, які дазваляе вельмі хутка правесці аналіз на ўтрыманне наркатычных рэчываў у арганізме чалавека. Другое месца заваявала праграма для пацыентаў з паралічам твару Mimica. З яе дапамогай можна рабіць гімнас-

тыку. Падчас практыкаванняў відэазапіс перадаецца ўрачу і той на падставе ўбачанага карэктуе лячэнне. Трэцяе месца — у сэрвісу PsychoPharmaGen, які дапамагае правільна падабраць лячэнне для пацыентаў з псіхічнымі захворваннямі, з улікам іх індывідуальных асаблівасцяў. А прыз глядацкіх сімпатый атрымаў праект Throw it Now! — медыцынская тэхналогія, здольная ацэньваць рызыкі развіцця раку лёгкіх. Прадстаўнікі каманды ў сваім выступленні падкрэслілі, што гэтая метадыка ўжо прымяняецца ў РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі.

Надзея НИКАЛАЕВА. nikalaeva@vziazda.by

■ Страта

У Ключчанах згарэў касцёл з 300-гадовай гісторыяй

Як расказала прэс-сакратар Гродзенскага аддзялення МНС Наталля ЖЫВАЛЕЎСКАЯ, шостага чэрвеня а 6-й гадзіне раніцы астравецкім выратавальнікам патэлефанавала жанчына з вёскі Ключчаны і паведаміла, што гарыць мясцовы касцёл. Яна прачнулася ад трэску і ўбачыла полымя, якое вырываецца праз вокны драўлянага храма.

На тушэнне выехалі 12 пажарных машын розных падраздзяленняў. Калі яны прыбылі на месца, агонь ахапіў увесь будынак. Дах абрушыўся, на месцы засталіся толькі чорныя галавешкі. Тушэнне пажару заняло менш чым паўгадзіны. Разам з пажарнымі на месца прыбылі брыгады электрычных сетак, міліцыя, «хуткая дапамога». Ахвяр няма.

Апошняе набажэнства ў храме было ў нядзелю, 4 чэрвеня. Яго правёў настаўнік Анатоль Захарэўскі, які жыве ў суседняй вёсцы Міхалішкі. Вёска Ключчаны ўваходзіць у яго прыход. Сюды кожную нядзелю і святы збіралася больш як 100 прыхаджан з навакольных вёсак.

Страчаны ўчора касцёл Святога Яўхіма ў Ключчанах можна назваць гістарычнай каштоўнасцю, бо ён быў пабудаваны больш за 300 гадоў таму,

але ў спісы помнікаў, якія ахоўваюцца дзяржавай, так і не быў уключаны. Некалькі разоў будынак аднаўляўся.

Вядома, што ў 1915 годзе тут служыў ксёндз Канстанцін Стаповіч, пэнт і асветнік. Ён вядомы пад псеўданімам Казімір Сваяк і з'яўляецца адной з візітных картак Астравецкага раёна. Як і сам старадаўні касцёл...

Цяпер вядзецца праверка здарэння. Па адной з версій, адбылося кароткае замыканне ў электраправодцы, ад чаго і ўзнік пажар. Разам з тым не выключаны і факт падпалу.

***

На месца здарэння выязджаў старшыня Астравецкага райвыканкама Ігар ШАЛУДЗІН. Ён расказаў карэспандэнту «Звязды», што ад касцёла амаль нічога не засталося. Дзесьці ўда-

лося патушыць частку будынка, дзесьці ацалелі толькі бярвенні. У некаторых месцах іх спрабавалі распілоўваць, каб дабрацца да месцаў тлення.

«Цяпер будзем думаць, што рабіць з касцёлам далей, ці ўдасца яго аднавіць, — пракаментаваў сітуацыю кіраўнік раёна. — Я не схільны верыць у версію падпалу: ну, у каго магла падняцца рука спаліць касцёл? На маю думку, усё ж такі адбылося замыканне, аднак пры гэтым нараканняў на спажыванне электраэнергіі ў будынку ў «Энерганагляд» не было. Расследаванне яшчэ вядзецца, і афіцыйная версія будзе агучана, аднак пакуль інфармацыі вельмі мала».

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@vziazda.by
Ірына СІДАРОК. sidarok@vziazda.by

НАВИНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВИНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ДЭСАНАТ З ТРОХ КРАІН

Учора на палігоне пад Брэстам распачалося тактычнае вучэнне «Славянскае братэрства — 2017». Удзел у ім прымаюць вайскоўцы з Беларусі, Расіі і Сербіі.

— У вучэнні ўдзельнічаюць ўзмоцнены асобны дэсантна-штурмавы батальён 38-й асобнай гвардзейскай дэсантна-штурмавой брыгады сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь, парашутна-дэсантны батальён 76-й гвардзейскай дэсантна-штурмавой дывізіі Паветрана-дэсантных войскаў Узброеных Сіл Расійскай Федэрацыі і парашутная рота спецыяльнай брыгады Узброеных Сіл Рэспублікі Сербія, — паведамілі ў прэс-службе Міністэрства абароны Беларусі. — Разам увесь кантынгент складае шматнацыянальную батальённую тактычную групу. Усяго ж у вучэнні задзейнічана больш за 800 ваенна-служачых і звыш 100 адзінак баявой і спецыяльнай тэхнікі.

Вучэнне праходзіць у два этапы. Актыўная фаза пройдзе з 12 па 14 чэрвеня. Скончыцца ж яно ў наступны чацвер.

Валяр'ян ШКЛЕННИК. schklennik@vziazda.by

ПРЫВІТАННЕ ЗАМЕЖНЫМ СЯБРАМ

Белпошта правядзе Дзень посткросера

Акцыя пройдзе 8 чэрвеня ва ўсіх аддзяленнях сувязі краіны. На працягу дня пры аднаразовай адпраўцы 10 і больш міжнародных простых паштовых карткаў кліент зможа аплаціць іх перасылку са зніжкай 10 працэнтаў.

Посткросінг — папулярны міжнародны анлайн-праект па абмене паштовымі карткамі і маркамі, хобі, якое аб'ядноўвае людзей з розных куткоў планеты. Тысячы паштовак штодзень разлятаюцца па ўсім свеце. Гэта сувенір, які дае магчымасць завочна пазнаёміцца з краінай і набыць сяброў. Тым, хто яшчэ не далучыўся да міжнароднага руху, Белпошта прапануе зарэгістравацца на сайце www.postcrossing.com і прыняць удзел у прома-мерапрыемстве «Дзень посткросера».

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@vziazda.by

ДОЛАРЫ БЕЗ ДЭКЛАРАЦЫІ. 225 ТЫСЯЧ

У прэс-службе Брэсцкай мытні паведамілі пра крмінальную справу, якая заведзена ў дачыненні да 35-гадовага грамадзяніна Украіны.

Мужчына ехаў у Беларусь праз пункт мытнага афармлення «Олтуш». Падчас кантролю вадзіцель паказаў мытнікам 5 тысяч еўра і заявіў аб адсутнасці тавараў, якія падлягаюць дэклараванню. Але пры даглядзе багажу службовыя асобы заўважылі пяць пакетаў з валютай. У чамадане знаходзіліся грошы ў суме 225 тысяч долараў.

Без дэкларацыі праз мяжу дазволена везці не больш за 10 000 долараў. У адваротным выпадку можна пазбавіцца не толькі грошай, але заплаціць штраф альбо атрымаць тэрмін абмежавання ці пазбаўлення волі. Што датычыцца названага грамадзяніна Украіны, лёс яго грошай і астатнія пытанні вырашыць суд.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@vziazda.by

ЛЕТА БЕЗ БЯДЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Ніводная маскітная сетка, якую многія ставяць на лета, каб забяспечыць пастаянны прыток свежага паветра, не разлічана на тое, каб абараніць дзіця ад падзення. Трэба растлумачыць малому, што на падаконнік залазіць ні ў якім разе нельга. Але і самім бацькам важна паклапаціцца пра бяспеку сыноў і дачок. З рам трэба паздымаць ручкі, каб малы не здолеў адчыніць акно, а таксама выкарыстоўваць спецыялізаваныя «дзіцячыя замкі». Усю мэблю ад вокнаў трэба адсуныць як мага далей. І не паказвайце малому, як адчыняецца акно. У рэжыме праветравання зазор павінен быць як мага меншым.

Між іншым, у крыху выйгрышной сітуацыі апынуліся тыя, у каго стаяць шклопакеты ці вокны, дзе ёсць верхняя і ніжняя форткі. Такая канструкцыя вельмі хітрая — што ніжнюю фортку, што раму можна адчыніць толькі пасля таго, як вы расчынілі верхнюю фортку. А фішка ў тым, што ручка верхняй форткі знаходзіцца прыкладна на ўзроўні росту дарослага чалавека ў 180—185 сантыметраў.

«Крот» атакуе

З цягам часу дарослыя людзі перастаюць зважаць на нейкія дробязі, якія не адыгрываюць важную ролю ў іх побыце. Скажам, пакладуць манету з кішэні штаноў каля тэлевізара або паставяць сродак

для мыцця каля ванны, каб не шукаць яго кожны раз, ці кінуць таблеткі на стале, каб не лезці зноў па іх у шафу. І ўсё змяняецца, калі ў хаце з'яўляецца маленькі адкрывальнік. Ён не ведае, што бяспечна, а што не. А цікаўнасць да прадметаў навокал мае вялізную. У выніку карэта хуткай дапамогі на ўсіх парах імчыць у бальніцу.

Заўважана, што малыя найбольш «дэгустуюць» сродкі для чысткі каналізацыйных труб кштату «Крата», батарэйкі і пральныя парашкі. Пры такіх атручэннях слізистыя абалонкі атрымліваюць моцныя хімічныя апёкі, які можа раз'есці сценкі страўніка або стрававода.

— Менавіта таму варта сесці і прааналізаваць, што ж знаходзіцца ў зоне дасяжнасці малаго па ўсёй кватэры, — раіць Настасся Швайбовіч. — Мы рэкамендуем паглядзець на ютуб-канале Міністэрства па надзвычайных сітуацыях спецыяльныя мультфільмы, прысвечаныя бяспецы дзяцей. Там разабраны ўсе сітуацыі, у якія могуць трапіць малыя. І будзе выдатна, калі вы не проста ўключыце гэты мультфільм, а паглядзіце і разбераце яго з дзецьмі. Мы стваралі анімацыйныя стужкі разам з кваліфікаванымі псіхолагамі, якія ўлічылі шмат асаблівасцяў дзіцячай псіхікі.

Гадоў пяць таму здарыўся паказальны выпадак у Нясвіжскім раёне. У прыватным доме, які гарэў, знаходзіўся дзядуля-інвалід. На шчасце, яго паспелі выцягнуць на свежае паветра, але атручэнне чадным газам ён усё ж атрымаў. А

пажар узнік з-за дзіцячага свавольства. Высока ў незачыненай шафе стаяў тостар. Яго выцягнулі адтуль дзеці, напхалі сурвэтак і ўключылі ў разетку. Натуральна, што праз некалькі секундаў адтуль паваліў дым. Дзеці ўбачылі, што яны зрабілі, і выбеглі. А стары застаўся ў хаце...

Вакацыі ў вёсцы

Лета — час, калі дзеці адпраўляюцца ў вёску пад кантроль бабуль і дзядуль. Праўда, у параўнанні з горадам, там магчымых сітуацый для небяспекі больш. Да таго ж малыя, якія бавяць у горадзе 9 школьных месяцаў, куды менш спрактыкаваныя ў асаблівасцях жыцця вясковага.

— Напрыклад, у сельскай мясцовасці дастаткова шмат кінутых кар'ераў, у якіх калісьці вяліся распрацоўкі карысных выкапняў, — працягвае Настасся Швайбовіч. — Дзеці ідуць туды пакупацца, але забываюць пра тое, што берагі там неўмацаваныя і ў любы момант могуць абрынуцца. І нават на рэках і азёрах не адпускайце дзіця далёка ад берага. Таксама кантралюйце, каб у рукі малому не трапілі запалкі. Бо з маленечкай іскры можа заняцца лясны і тарфяны пажар.

Але небяспека можа прыйсці і з неба. Летась у Рагачоўскім раёне сям'я сабралася павячэраць у альтанцы. Пайшоў моцны дождж, загрымеў гром. Дзевяцігадовы хлопчык выбег пад дождж. І тут жа на вачах у сваякоў яго працяў элект-

рычны разрад. На шчасце, хлопчык выжыў.

— Калі вас заспела навалыніца, то нельга бегаць і ездзіць на веласіпедзе, — гаворыць Настасся Швайбовіч. — Прадмет, які перасоўваецца, прыцягвае маланку. Калі ж вы трапілі пад яе ў чыстым полі, то трэба тут жа выключыць мабільны тэлефон, бо радыёвыпраменьванне апарата можа прыцягнуць разрад. Здымны акумулятар лепш дастаць. Высокія дрэвы і лініі электраперадач абыходзьце бокам. Парасоны варта скласці: металічныя спіцы з'яўляюцца выдатным правадніком электрычнасці. У горадзе перакаць непагадзь працей — можна зайсці ў любую пабудову. А вось у полі чалавек з'яўляецца самым высокім аб'ектам. З-за гэтага магчымасць таго, што ў яго пацэліць маланкай, узрастае шматкроць. Таму адзінае, што застаецца, — прыняць «позу эмбрыёна» — сесці на калені, прыціснуць да іх галаву і так перакачаць стыхію. Працягваць шлях

можна толькі тады, калі навалынічны фронт адышоў далёка.

У лесе не дазваляйце малым далёка заходзіць гуляць. Калі ж лес побач з домам, то няхай дзіця трымае пры сабе мабільнік з магутнай батарэяй, каб з ім у любы час выйшла на сувязь. Усё ж такі з падлеткамі сядзецца 24 гадзіны на суткі ў вёсцы не будзе ніхто.

— Падчас конкурсу «Студэнты. Бяспека. Будучыня» адна з абласцей прапанавала цікавыя ролік, — успамінае афіцыйны прадстаўнік МНС па Мінскай вобласці. — Адну і тую ж карцінку паказвалі дзецям і дарослым. Аб прасе малыя казалі, што гэта — ракета. У іх разуменні гэта той прадмет, што яны могуць выкарыстоўваць для гульні. Вось так і атрымліваецца, што часам мы глядзім на свет зусім не тымі вачыма, як гэта робяць дзеці. І таму пастарайцеся з імі пагутарыць на іх жа мове.

Валяр'ян ШКЛЕННИК. schklennik@vziazda.by

САДРУЖНАСЦЬ ІНІЦЫЯТЫЎ

У Маскве ў Дзелавым і культурным комплексе Пасольства Рэспублікі Беларусь у Расійскай Федэрацыі прайшло сумеснае пасяджэнне Савета па гуманітарным супрацоўніцтве (СГС) і Праўлення Міждзяржаўнага фонду гуманітарнага супрацоўніцтва (МФГС) дзяржаў — удзельніц СНД.

Час сёння, здавалася б, не для рэалізацыі культурных ініцыятыў. Паўсюль заклапочаны эканамічнымі пытаннямі, захаваннем стабільнасці, вырашэннем самых розных спраў, без якіх не можа быць мірнага суіснавання. Несумненна, галоўным лейтматывам добрых стаўленняў не толькі ў межах адносін краін СНД, але і ў зносінах СНД з усім светам удзельнікі пасяджэння на чале з яго спікерам таксама бачаць суладнасць, спакой у зносінах, узаемапавагу народаў і краін адзін да аднаго. Іншая справа, што вядомыя ў сваіх дзяржавах асобы, добра вядомыя, між іншым, і на постаўкаў прасторы, яны бачаць велізарную ролю культуры ў фарміраванні прыярытэтаў добрасуседскіх і міралюбных адносін з дапамогай культурных ініцыятыў.

— Таму і шмат разоў у нас было на тэму нацыянальных культур, нацыянальных літаратур, іх узаемаадносін, іх выкарыстання ў паразуменні народаў Садружнасці Незалежных Дзяржаў, — так ахарактарызавала атмасферу сумеснага пасяджэння Савета па гуманітарным супрацоўніцтве і Праўлення МФГС **міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія АНАНІЧ**.

Сярод іншых пытанняў пасяджэння асабліваю ўвагу выклікалі ініцыятывы беларускага боку. І першая з іх — правядзенне адмысловай акцыі да 75-годдзя Вялікай Перамогі, якое

і ў СНД, і па ўсім свеце будуць адзначаць у 2020 годзе. Лілія АНАНІЧ звярнулася да прадстаўнікоў розных краін з прапановай правесці акцыю, звязаную з пошукавай работай, з своеасаблівай увагай да мемарыяльных мясцін у гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. І ўсё гэта скіраваць на абуджэнне ў моладзі гістарычнай памяці, памкненню да праўдзівага разгляду і вывучэння падзей Другой сусветнай вайны.

Яшчэ адна ініцыятыва, якая, дарэчы, перад гэтым была агучана і на круглым сталі ў беларускім пасольстве, — стварэнне на беларускай пляцоўцы Міжнароднага гуманітарнага партала «Сугучча: літаратура і публіцыстыка краін СНД» sozvuchie.by. І на круглым сталі, і на сумесным пасяджэнні двух саветаў пра гэты праект, які ўжо дзейнічае сёння на сайце Выдавецкага дома «Звязда», **расказаў дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда», галоўны рэдактар газеты «Звязда» Павел СУХАРУКАЎ**.

Ужо некалькі гадоў беларускія журналісты, літаратары напаяняюць электронную прастору сістэматычным выкладаннем навін літаратурнага жыцця ў краінах Садружнасці Незалежных Дзяржаў, выкладаюць творы самых розных пісьменнікаў, а таксама — гісторыка-літаратурныя і літаратурна-крытычныя тэксты, якія прысвечаны пісьменнікам і іх творам. Кожнай краіне СНД прысвечана асобная старонка: «Літаратурны Азербайджан», «Літаратурная Арменія», «Літаратурная Беларусь», «Літаратурны Казахстан» і г. д. Спярша асноўны масіў тэкстаў, ілюстрацыйнага матэрыялу быў звязаны з беларускай літаратурай, іншымі нацыянальнымі літаратурамі ў звязку з Беларуссю — «Сугучча» падавала пераклады на беларускую мову, расказвала пра пісьменнікаў

іншых краін у судакрананні з Беларуссю.

З цягам часу ў сайта з'явіліся партнёры ў іншых краінах. Мадэратары літаральна з усёй СНД прычыніліся для насычэння «Сугучча...». Асабліваю актыўнасць на самым пачатку работы (сайт, які прадстаўляе нацыянальную літаратуру СНД, дзейнічае з 2014 года) праявілі сябры з Казахстана. Пісьменнікі, літаратурнааўтары з Алматы, Астаны, іншых гарадоў пачалі дасылаць як свае творы, так і работы, прысвечаныя казахскай літаратуры, яе прысутнасці ў свеце. Тэксты прыходзілі і прыходзяць на розных мовах — рускай, казахскай, англійскай, нямецкай... Дзякуючы памкненням да шырокага інфармавання пра казахскую літаратуру ў «Сугучча...» з'явілася мноства сяброў з няблізкай азіяцкай краіны — кандыдаты філалагічных навук Святлана Аманьева, Айнура Машакава, доктар філалагічных навук Алімжан Хамраеў, паэты, празаікі, публіцысты Ахмантай Ахметаў, Валерыі Міхайлаў, Любоў Шашкова, Кайрат Бакберганаў, Рыма Арцемява...

Не меншую актыўнасць апошнім часам праяўляюць сябры з Азербайджана — доктар філалагічных навук Ірада Мусаева, празаікі і паэты Камран Назірі, Чынгіз Алі аглу, Севіндж Нурукызы... А яшчэ з Таджыкістана — Ато Хамдам, Леанід Чыгрын. І з Расійскай Федэрацыі ці ў першую чаргу таксама — у ролі мадэратараў, падказчыкаў выступаюць Аляксей Кажадуб, Валерыі Казакоў, Сяргей Кандыбовіч, Любоў Турбіна, Георгій Прахін, Юрыі Казлоў, Сяргей Главюк... Што цікава, да работы на сайце актыўна далучыліся пісьменнікі і літаратурнааўтары з рэгіёнаў Расійскай Федэрацыі: у прыватнасці, з Калмыкі — Рыма Ханінава, з Чачні — Лула Куні, Адам Ахматукаеў, з Чувашы — Атнер Ху-

зангай, з Мардовіі — Юрыі Салаўёў, з Удмурціі — Вячаслаў Ар-Сяргі, з Татарстана — Рэнат Харыс, Роберт Мінулін... Гэта падкрэслівае, што «Сугучча...» стала пляцоўкай яднання, дружбы, злучэння ў агульную гуманітарную, літаратурную супольнасць.

Не выпадкова на сайце запаткаваліся персанальныя старонкі, прысвечаныя класікам нацыянальных літаратур, найбольш знакавым персанажам сучасных літаратур, — «Абай крочыць па планеце», «Свет Мухтара Аўэзава», «Немат Келімбетаў» (гэта ўсё — Казахстан, казахская культура, казахская літаратура), «Армянскія класікі», пра пісьменнікаў Расіі — інтэрнэт-старонкі «Міхаіл Ханінаў», «Вячаслаў Ар-Сяргі», «Роберт Мінулін»... Сайт расказвае падрабязна і пра беларускую літаратуру, беларускіх класікаў прыгожага пісьменства, сучасных майстроў мастацкага слова — на інтэрнэт-старонках «Францыск Скарына», «Якуб Колас», «Янка Купала», «Максім Багдановіч», «Святлана Алексіевіч».

Сустаршыня Праўлення МФГС, спецыяльны прадстаўнік Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі па міжнародным культурным супрацоўніцтве Міхаіл Швыдкой выказаў меркаванне аб сур'ёзнай падтрымцы праекта. Звярнуў увагу і на большую патрэбу ў развіцці яго інфармацыйнага складніка.

Чаму б і ў «Сугуччы...» не працаваць на інфармацыйнае забеспя-

чэнне многіх ініцыятыў МФГС, многіх мерапрыемстваў, якія мы ладзім на працягу каляндарнага года... Ды і юбілеі класікаў, юбілеі сучасных пісьменнікаў Садружнасці — што-раз павінны быць падставай для інфармацыйнага суправаджэння на партале...

З добрымі словамі адзнакі да беларускіх мадэратараў сайта звярнуўся ў сваім выступленні саветнік Прэзідэнта Арменіі, прадстаўнік ад Рэспублікі Арменія ў Саўеце па гуманітарным супрацоўніцтве дзяржаў — краін СНД Армен Смбацяч. Ён нагадаў пра тое, што ў Ерэване на працягу некалькіх гадоў ладзіліся пасяджэнні, форумы Саюза перакладчыкаў. Многія знакі і пісьменнікі з краін Садружнасці і, дарэчы, краін Балтыі ўдзельнічалі ў рабоце гэтага праекта. Несумненна, і «Сугуччы...» варта звярнуць увагу на гэтую ініцыятыву.

Якім будзе партал «Сугучча: літаратура і публіцыстыка краін Садружнасці», канешне ж, пакажа час. Але ўжо сёння ясна адно: пісьменнікі зацікаўлены ў яднанні, супольнай рабоце для чытача розных краін. А значыць — у фарміраванні агульнай прасторы, заснаванай на ідэях гуманізму, міралюбства і справядлівасці. Імпануе і тое, што пісьменніцкая, журналісцкая ініцыятыва падтрымана на самым высокім узроўні.

Кастусь ЛАДУЦЬКА,
г. Масква, Расійская Федэрацыя.

Убачым сапернікаў і знойдзем партнёраў

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

«Упэўнены ў тым, што наша выстаўка і ў наступныя гады будзе запрашаць да сябе гасцей, будзе запатрабаваная, будзе той пляцоўкай, на якой можна звернуць гадзінічнікі і зрабіць высновы для далейшага развіцця і павышэння эфектыўнасці сваёй дзейнасці», — адзначыў Андрэй Кабякоў.

Падчас адкрыцця міжнароднай выстаўкі прэм'ер-міністр таксама нагадаў, што Беларусь уваходзіць у пяцёрку найбуйнейшых краін-экспарцёраў малочнай прадукцыі. «Для таго каб займаць гэта важнае месца ў сусветнай вытворчасці, падтрымліваць яго і ўзмацняць свае пазіцыі, неабходна пастаянна працаваць над сабой, знаходзіцца на перадавых рубяжах навукі, заўсёды адпавядаць канкурэнцыі, якую прапаююць партнёры на рынках як унутры, так і па-за межамі нашай краіны», — падкрэсліў ён.

Удзел у «Белагра-2017» прымаюць кампаніі з Аўстрыі, Балгарыі, Венгрыі, Вялікабрытаніі, Італіі, Кітая, Латвіі, Літвы, Расіі. Асобнымі экспазіцыямі прадстаўлены прадпрыемствы Малдовы, Германіі, Грузіі, Чэхіі, Польшчы. На выстаўцы можна азнаёміцца з перадавымі кірункамі ў развіцці раслінаводства, жывёлагадоўлі і птушкагадоўлі, сучаснымі тэхналогіямі перапрацоўкі, упакоўкі і захоўвання прадукцыі, а таксама з сельгастэхнікай. У рамках форуму арганізаваны міжнародныя спецыялізаваныя выстаўкі «Белферма», «Белпрадукт», «Харчовая індустрыя», «Прадмаш. Холад. Упак». Праграмай прадугледжаны канферэнцыі, семінары, прэзентацыі, майстар-класы.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
Kryzhevich@zviazda.by

■ Ці чулі?

ПАГЛЯДЗЕЦЬ НА КУМІРА

Тры тысячы фанатаў прыйшлі
на сустрэчу з юным беларускім блогерам

Папулярны сярод падлеткаў 20-гадова блогер Улад Бумага адзначаў у панядзелак свой дзень нараджэння і вырашыў запрасіць на яго прыхільнікаў. Сустрэча была назначана ў адным з мінскіх гандлёвых цэнтраў, і чакалася, што на яе прыйдзе каля тысячы чалавек. Але ў выніку паглядзець на куміра сабраліся тры тысячы падлеткаў! У гандлёвым цэнтры ледзь не пачалася цісканіна. Запланаваную фотасесію з фанатамі прыйшлося адмяніць у мэтах бяспекі. Але «зорка» інтэрнэту не засталася без падарункаў: школьнікі засыпалі Улада шакаладкамі і цацкамі.

Улад Бумага (гэта яго сапраўднае прозвішча) вядзе свой відэаблог. На ютуб-канале хлопца — 1,6 мільёна падпісчыкаў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

стар. **2**

За парадак адказваюць... усе

стар. **5**

У краму да суседзяў... цераз мяжу

стар. **6**

Час вяртаць даўгі насельніцтву

«ФОРУМ РЭГІЁНАЎ — НОВЫ ІМПУЛЬС ДЛЯ ПАРТНЁРСТВА»

ТЭМА ТЫДНЯ

Старшыня Мінгарвыканкама Андрэй ШОРАЦ і мэр Масквы Сяргей САБЯНІН падчас наведвання выстаўкі «Белагра-2016», якая адбывалася адначасова з трэцім Форумам рэгіёнаў.

Чым меншая па памеры сістэма, тым прасцей ёй спалучыцца з іншай. Менавіта таму развіваць супрацоўніцтва цэлай краіне з іншай краінай куды больш складана, чым зрабіць тое ж самае на лакальным узроўні. Аснова любога міжкраінавага супрацоўніцтва закладваецца на ўзроўні больш дробным і канкрэтным — рэгіянальным. У гэтым плане Беларусі і Расіі ўжо ёсць на што абаперціся: сумесная работа гарадоў-пабрацімаў, пагадненні аб супрацоўніцтве, падпісаныя паміж беларускімі гарадамі і абласцямі з аднаго боку і суб'ектамі Расійскай Федэрацыі з другога. А яшчэ — Форум рэгіёнаў, які ў гэтым годзе адбудзецца чацвёрты раз. Пра тое, якім чынам наша краіна рыхтуецца да гэтага мерапрыемства, «МС» запытала ў Мар'яны ШЧОТКІНАЙ, намесніка старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

— Якую ролю Форум рэгіёнаў адыгрывае ў двухбаковых адносінах Беларусі і Расіі? Развіццю якіх сфер ён спрыяе?

— Час паказаў, што такога плана мерапрыемствы — гэта эфектыўная пляцоўка ўзаемадзеяння, якая спрыяе развіццю інтэграцыйнага супрацоўніцтва, умацаванню адносін паміж рэгіёнамі нашых краін. Разгляд пад эгідай парламентарыяў дзвюх краін практычных пытанняў міждзяржаўнага супрацоўніцтва з удзелам рэгіёнаў і суб'ектаў гаспадарання дазваляе ажыццяўляць свайго роду незалежны маніторынг развіцця Саюзнай дзяржавы, выяўляць праблемы і выпрацоўваць кансалідаваныя рашэнні. Гэта асабліва важна ў сучасных зменлівых умовах функцыянавання эканомік Беларусі і Расіі.

стар. **3**

На тэрыторыі прадпрыемства па вырабе труб.

У ГЛЫБІНКУ ПА ВОПЫТ

УКЛАСЦІ ГРОШЫ І НЕ ПРАГАДАЦЬ

Падчас выязнога пасяджэння прэзідыума Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў у Талачынскім раёне абмеркавалі прымяненне Дэкрэта №6 аб стымуляванні прадпрымальніцкай дзейнасці ў глыбінцы. Таксама разгледзелі, як выконваецца даручэнне Прэзідэнта па павышэнні эфектыўнасці выкарыстання нерухомасці...

А многія і не ведаюць...

За час дзеяння дэкрэта (уступіў у сілу 1 ліпеня 2012 года) бізнесу ў глыбінцы стала на 8% больш. Гэта параўнальна не многа, але і не мала. На думку старшыні Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзіміра ЦЯРЭНЦЬЕВА, трэба актыўней расказаць пра дэкрэт.

— Мы павінны ісці да людзей, каб яны ведалі пра нюансы. Дэкрэтам прадугледжаны льготы па падаткаабкладанні, іншыя прэферэнцыі. Ёсць магчымасць атрымаць крэдыт пад бізнес на вельмі прывабных умовах. А многія ўсяго гэтага не ведаюць. І, вядома, неабходна садзейнічаць стварэнню бізнес-прадпрыемстваў у малых і сярэдніх гарадах, прыходу інвестараў...

Што да продажу нерухомасці, нярэдка гэты працэс займае шмат часу. І інвестар сыходзіць, губляючы цікавасць. Магчыма, трэба ўносіць змяненні ў адпаведнае заканадаўства. Калі спатрэбіцца, будзем з прапановамі звяртацца ў Нацыянальны сход, — падкрэсліў Уладзімір Цярэнцьеў.

стар. **2**

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

У ЦЁПЛУЮ КРАІНУ

Спікер верхняй палаты сустрэўся з дэлегацыяй Тайланда

Міхаіл МЯШКОВІЧ, старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, правёў сустрэчу з тайландскай дэлегацыяй на чале з другім віцэ-старшынёй Нацыянальнага заканадаўчага сходу Тайланда Пірасакам ПАРДЖЫТАМ.

Адно з пытанняў, якое закрануў беларускі парламентарый, — спрашчэнне візавага рэжыму для грамадзян Беларусі. Як паведаміў сенатар, сёння грамадзяне Расіі, Польшчы, Эстоніі маюць магчымасць бязвізавага ўезду ў Тайланд, а жыхары Казахстана, Узбекістана, Украіны, Літвы, Латвіі могуць атрымаць візы непасрэдна па прыбыцці ў аэрапорт. Беларусы ж вымушаны звяртацца ў пасольства ў Маскве, каб атрымаць візу. Гэта патрабуе шмат часу і сродкаў. «Таму просьба спрашчыць рэжым. Мы — дружалюбныя народы, мы павінны ствараць умовы для турызму», — дадаў Міхаіл Мясніковіч.

У сваю чаргу замежны госць выказаў гатоўнасць да садзейнічання вырашэнню двухбаковых пытанняў, якія агучыў старшыня Савета Рэспублікі.

ІЗРАІЛЬ СТАНОВІЦЦА БЛІЖЭЙ

Бакі дамовіліся надалей пашыраць супрацоўніцтва

У верхняй палаце адбылася сустрэча старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, кіраўніка рабочай групы Нацыянальнага сходу Беларусі па супрацоўніцтве з Парламантам Дзяржавы Ізраіль Аляксандра Папкова з дырэктарам Бюро Еўразіі МЗС Дзяржавы Ізраіль Аляксандрам Бен-Цві і Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Дзяржавы Ізраіль у Рэспубліцы Беларусь Алонам Шахамам.

Бакі абмеркавалі стан і перспектывы развіцця беларуска-ізраільскага міжпарламенцкага ўзаемадзеяння, дасягнутыя вынікі супрацоўніцтва дзвюх краін. Падчас гутаркі яны пацвердзілі ўзаемную зацікаўленасць у далейшым пашырэнні сувязяў у розных сферах дзейнасці.

НА СУВЯЗІ — СЕНАТАРЫ

Члены Савета Рэспублікі правялі прамыя тэлефонныя лініі

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Ала БОДАК правяла ў Савеце Рэспублікі тэматычную прамую тэлефонную лінію па пытаннях заканадаўчай дзейнасці.

Акрамя таго, **Васіль МАРКЕВІЧ, член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, генеральны дырэктар птушкафабрыкі «Дружба», правёў асабісты прыём грамадзян і прамую тэлефонную лінію з насельніцтвам Баранавіцкага і Ляхавіцкага раёнаў.** Парламентарый адказаў на пытанні, якія датычацца сацыяльнай абароны састарэлых і інвалідаў, пенсійнага забеспячэння, навадзнення парадку на зямлі.

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

УКЛАСЦІ ГРОШЫ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Паводле слоў дырэктара Віцебскага абласнога тэрытарыяльнага фонду дзяржаўнай маёмасці Міхаіла Паўлючкова, сёлета ўцягнута ў гаспадарчы абарот 78 аб'ектаў нерухомасці (па стане на 30 мая). За 5 месяцаў на 27 аўкцыёнах прадалі 27 аб'ектаў — за 262,8 тысячы рублёў. У тым ліку 18 будынкаў — з устанавленнем пачатковай цаны ў памеры базавай велічыні.

Але, як адзначае старшыня камітэта эканомікі Віцебскага аблвыканкама Анжэліка Нікіціна, працэс падрыхтоўкі да рэалізацыі нерухомасці за «базавую» няпросты. Бо ёсць шмат арганізацыйных юрыдычных нюансаў. І нярэдка дзелаваы людзі не хочуць чакаць адпаведнай магчымасці па 6 месяцаў і больш.

— Наогул пачаткоўцам у бізнесе складана. У прыватнасці, дзе ўзяць грошы для стартавага капіталу? І ніяк не атрымаць крэдыт у банку, калі няма што прадставіць у якасці закладу, — агучыла яна тыповыя праблемы прадпрымальнікаў. Як выйсце, неабходна прадумаць сістэму гарантый. Магчыма, трэба стварыць адпаведны фонд або страхавую кампанію. І было б добра, каб мясцовыя ўлады таксама маглі выступіць у якасці гарантаў.

Прафесійныя грыбнікі

Паводле слоў старшыні Талачынскага райвыканкама Сяргея Ягорава, падатковыя паступленні ад прадпрымальніцтва складаюць 37%. І калі ў суседнім Крупскім раёне Мінскай вобласці развіваецца індывідуальнае прадпрымальніцтва, у Талачынскім — вытворчасць. І ў выніку выручка тут у 2 разы большая. І хоць са «сталічным» рэгіёнам складана канкураваць у пытанні прыцягнення інвестыцый, у талачынцаў атрымліваецца.

Напрыклад, сёлета ў пасёлку Коханава плануецца ўвесці ў эксплуатацыю цэх па вырошчванні шампінёнаў. (Доўгі час будынак не эксплуатаваўся. Раней там займаліся перапрацоўкай драўніны.) Працу атрымаюць да 50 чалавек. У планах — дадатковае стварэнне працоўных месцаў. Грыбы будуць вырошчваць па польскай тэхналогіі.

Як адзначыў адзін з заснавальнікаў фірмы, на ёй не рыхтуюць тэхнолагаў грыбной спецыялізацыі. Таму іх спачатку запрасяць з-за мяжы. Праектная магутнасць цэха — каля 3 тысяч тон грыбоў у год. Бізнесмен падкрэсліў, што мясцовыя ўлада актыўна спрыяла рэалізацыі ідэі. Паказалі будынкі, расказалі пра плюсы, але і мінусы не ўтойвалі. У выніку падбралі ідэальны варыянт для арганізацыі вытворчасці.

У Польшчы, Прыбалтыцы, на Украіне шмат аналагічных прадпрыемстваў. У тым ліку і ў якасці сямейнага бізнесу. Гэтым выгадна займацца. У невялікіх гарадках і вёсцы «грыбныя фермы» — эфектыўны спосаб працаўладкаваць насельніцтва. Асабліва жанчын.

Зайшлі ў... трубу

У Коханаве з насельніцтвам больш за 4,2 тысячы чалавек некалькі паспяховых прадпрыемстваў. Знаходзіцца пасёлак прыкладна за 24 кіламетры ад райцэнтра.

Дэпутатам паказалі ўнікальныя вытворчасці. Адна з іх — ТАА «Коханаўскі трубны завод «Белтрубпласт». Ён заснаваны ў 1982 годзе. Але і ў наш час, як кажуць, на плыву. Тут вырабляюць поліэтыленавыя трубы для сістэм газа- і водазабеспячэння, каналізацыі і г. д. Завод — вядучы вытворца палімерных вырабаў з магутнасцю 20 тысяч тон у год. (Дыяметр

некаторых уражвае. Калі чалавек зойдзе ўнутр і падыме руку, да верху дакладна не дацягнецца.) Прадпрыемства пастаянна ўкараняе новыя тэхналогіі, неаднаразова займала прызавыя месцы за якасць на рэспубліканскіх конкурсах «Найлепшы будаўнічы прадукт года».

А суседняе СП «Святавіт» праектуе і вырабляе тэлекапічныя экскаватары-планіроўшчыкі на платформах «МАЗ», «КАМАЗ», «УРАЛ» і гэтак далей, а таксама на гусенічным хаду. У асартыменце і вытворчыя комплексы на базе ўстановак гарызантальнага накіраванага свідравання. Для расійн тут вырабляецца каля 85% прадукцыі. Нават ва Уладзівастоку можна ўбачыць беларускія «агрэгаты». Заробак рабочых дасягае 1,1 тысячы ў месяц.

Дзе нарадзіўся, там і...

У канцы насычанай праграмы Уладзімір Цярэнцьеў падзяліўся ўражаннямі.

— На Віцебшчыне назіраецца цікавая тэндэнцыя. Усё больш прыкладаў таго, што выхадцы з раёнаў укладваюць у малую радзіму грошы. Той жа бізнесмен, які інвестуе ў вырошчванне шампінёнаў, — яскравы прыклад эфектыўнага выкарыстання маёмасці і стварэння працоўных месцаў. У заходніх раёнах будуць гатэлі, развіваюць турыстычны бізнес, — адзначыў ён.

А яшчэ старшыня абласнога Савета параў браць прыклад з кіраўніка аднаго з раённых Саветаў. Яна, з кім бы ні знаёмілася, нават з кіраўнікамі буйнога бізнесу Расіі, ва ўсіх просіць візітоўкі. І гэта не проста «хобі». Потым выходзіць на сувязь, прапануе стварыць вытворчасць. І ўжо ёсць канкрэтныя вынікі...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ

КАЛІ ЎСЕ РАЗУМЕЮЦЬ

Што новага з'явіцца ў Жодзіне ў недалёкай перспектыве

Праз год-другі Жодзіна непазнавальна зменіцца. Гэта будзе горад-кветка, горад-сад. Ва ўсялякім выпадку такую задачу паставілі мясцовыя адміністрацыя і гарадскі Савет дэпутатаў.

— Сёння ў Жодзіне ідзе маштабная работа па добраўпарадкаванні тэрыторыі, азеляненні, навадзненні парадку. Работа праводзіцца комплексна, сістэмна, у гэтым кірунку выпрацаваны адзіныя падыходы. І самае галоўнае, што ў справе прымаюць удзел усе: і жыхары, і дэпутаты, і грамадскасць. Ёсць разуменне з боку кіраўнікоў арганізацый, устаноў, прадпрыемстваў, — расказала **старшыня гарсавета Наталля СУШКО.** — Падтрымлівае нас і гарадскі савет прадпрымальнікаў, з якім рэалізуем шмат праектаў. Усе разумеюць, што толькі агульнымі намаганнямі можна стварыць камфорт і ўтульнасць у нашым агульным доме.

Сапраўды, Жодзіна сёння нагадвае вулей: ездзяць сюды-туды грузавікі з будаўнічымі матэрыяламі, гудуць асфальтаўкладчыкі, парадкуюцца тратуары, дваровыя тэрыторыі, устанавліваюцца кантэйнеры, рамантуюцца дзверы пад'ездаў жылых дамоў, фарбуюцца падмуркі, цокаль будынкаў, ставяцца новыя сметніцы, мяняюцца лаўкі.

— У нас шчыльная гарадская забудова, таму «цесна» для стаянак аўтатранспарту. Пры добраўпарадкаванні дваровых тэрыторый расшыраем месцы для паркоўкі наколькі гэта магчыма, — тлумачыць Наталля Міхайлаўна. — Актыўна вызначаем і месцы для дзіцячых гульнявых пляцовак. На многіх састарэла абсталяванне — не адпавядае патрабаванням эксплуатацыі. Вядома, мы не можам адразу яго абнавіць у кожным жылым двары. Але плануем уладкаваць па адной пляцоўцы ў кожным мікрараёне за кошт сродкаў, якія жыхары заробілі на суботніку.

Яшчэ адзін цікавы праект — на праспекце Міра хутка з'явіцца алея ліхтароў. Яна будзе ўяўляць сабой зону адпачынку, разбітую на 24 «кішэні», у кожнай з іх устанавяць тэматычныя ліхтары як сімвалы або візітныя карткі канкрэтных прадпрыемстваў: «БелАЗа», «Світанка», Кавальскага завода цяжкіх штампавак ды іншых. Далі на гэта згоду ўжо 30 суб'ектаў гаспадарання. Праекты зацверджаны ў гарвыканкаме. Аб'ект плануецца ад-

крыць трэцяга ліпеня, калі ўпершыню пройдзе Дзень горада. Да гэтага свята сумяшчалася з Днём машынабудаўніцтва і апошнюю нядзелю верасня.

Шмат увагі ўдзяляецца і навадзненню парадку ў прыватным сектары.

— Працуем разам з камунальнікамі, санстанцыяй, прадстаўнікамі мясцовага самакіравання. Заходзім у кожны дом, даём рэкамендацыі, просім замяніць агароджу, якая мае непраэнтабельны выгляд, — кажа Наталля Міхайлаўна.

Тым часам на праспекце Міра, пад вокнамі гарсавета, рабочыя кладуць

асфальт, тратуарную плітку.

— Зіма была вельмі суровая, што паўплывала на стан дарог. Адміністрацыя горада прыняла рашэнне: некаторыя з іх няма сэнсу рамантаваць, трэба цалкам мяняць пакрыццё. Да канца года плануем добраўпарадкаваць усе цэнтральныя вуліцы горада, — уводзіць у курс справы галоўны інжынер унітарнага прадпрыемства «АЖКГ» г. Жодзіна Юрый Рабецкі. — У мінулым годзе мы праклалі 1,5 тыс. квадратных метраў тратуарнай пліткі. А сёлета на сярэдзіну мая ўжо больш як 4 тыс. «квадратаў».

Асноўную частку сродкаў на выкананне праграмы добраўпарадкавання выдаткоўвае гарадскі бюджэт. Але і арганізацыі горада аказваюць дабрачынную дапамогу, выдзяляюць людзей, тэхніку. Многія работы вядуцца гаспадарчым спосабам, горад забяспечвае ахвотных неабходнымі матэрыяламі. Атрымліваецца танней, чым метадам падряду.

На вуліцы Савецкай укладкай тратуарнай пліткі займаюцца рабочыя ААТ «Буджылсэрвіс». Помнік воінам-інтэрнацыяналістам у раёне вуліцы Лебядзеўскага ўстанавілі за кошт сродкаў гарадскага суботніка. Частку тэрыторыі, што непадалёку ад чыгуначнай станцыі Жодзіна-Паўднёвае, прывёў у парадак індывідуальны прадпрымальнік.

— Інвестар на аўкцыёне купіў участак і пабудаваў тут аб'ект гандлю, — растлумачыў **першы намеснік старшыні гарвыканкама, дэпутат гарадскога Савета Сяргей КОНАН.**

Вось так агульнымі намаганнямі гарадскіх улад, прадстаўнікоў мясцовага самакіравання, грамадскасці, суб'ектаў гаспадарання і бізнесу мяняецца выгляд Жодзіна.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

«Форум рэгіёнаў — новы імпульс для партнёрства»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й «МС».)

Удзел у Форуме кіраўнікоў нашых дзяржаў падкрэслівае высокі ўзровень мерапрыемства, дазваляе абмяркоўваць шырокае кола пытанняў і прымаць па іх аперацыйныя рашэнні. На першым Форуме рэгіёнаў абмяркоўваліся пытанні развіцця сельскай гаспадаркі, на другім у Сочы разглядаліся пытанні прамысловай палітыкі. Трэці Форум быў прысвечаны сацыяльнай палітыцы Саюзнай дзяржавы і пытанням гуманітарнага супрацоўніцтва. Тэма чацвёртага Форуму, які плануецца правесці 29–30 чэрвеня ў Маскве, — «Вектары інтэграцыйнага развіцця рэгіёнаў Расіі і Беларусі ў сферы высокіх тэхналогій, інавацый і інфармацыйнага грамадства».

Мар'яна ШЧОТКІНА.

— Чаму важна развіваць узаемадзеянне паміж нашымі краінамі менавіта на рэгіянальным узроўні? Наколькі рэгіёны Расіі прыярытэтыныя ў эканамічным плане для нас?

— Расія традыцыйна з'яўляецца асноўным гандлёвым партнёрам Беларусі і найбуйнейшым экспартным рынкам для беларускіх тавараў. Сёння прамыя гандлёва-эканамічныя адносіны Рэспубліка Беларусь падтрымлівае з 80 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, у тым ліку больш чым з 60 рэгіёнамі на падставе заключаных пагадненняў аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве. Супрацоўніцтва рэгіёнаў — адзін з найважнейшых складнікаў беларуска-расійскага інтэграцыйнага ўзаемадзеяння, які адкрывае шырокае магчымасці для рэалізацыі ўзгодненай сацыяльна-эканамічнай палітыкі ў Саюзнай дзяржаве.

Разгляд практычных пытанняў супрацоўніцтва з прыцягненнем рэгіёнаў і суб'ектаў гаспадарання дазваляе выяўляць праблемы, якія ўзнікаюць пры рэалізацыі рашэнняў, што прымаюцца ў інтэграцыйных аб'яднаннях, і працаваць над збліжэннем пазіцый у пошуку шляхоў вырашэння. Пры гэтым прамыя кантакты на ўзроўні кіраўнікоў рэгіёнаў дазваляюць найбольш эфектыўна задзей-

нічаць увесь напрацаваны партэнцыял гандлёва-эканамічных, навукова-тэхнічных і культурных сувязяў і дасягаць канкрэтных вынікаў.

Варта адзначыць, што калі па выніках першага Форуму падпісана 4 пагадненняў аб супрацоўніцтве, то па выніках трэцяга — ужо 39 сумесных дакументаў. Гэта сведчыць аб зацікаўленасці нашых рэгіёнаў у сумеснай працы, ва ўмацаванні ўзаемадзеяння і супрацоўніцтва. Для падпісання ў рамках чацвёртага Форуму рэгіёнаў прапрацоўваецца каля 60 пагадненняў рознага ўзроўню з рэгіёнамі Расіі.

— Якія беларускія прадпрыемствы возьмуць удзел у Форуме? Мяркуючы па мінулых трох гадах, колькі эфектыўным для іх аказалася прадстаўляць сваю прадукцыю расійскім калегам?

— На другім Форуме рэгіёнаў беларускімі і расійскімі суб'ектамі гаспадарання былі падпісаныя кантракты больш чым на \$230 млн. Вынік трэцяга Форуму — кантракты на суму большую за \$300 млн.

Для ўдзелу ў чацвёртым Форуме рэгіёнаў запрошана шырокае кола арганізацый, бо ў яго рамках пройдуць мерапрыемствы рознага фармату. Так, для ўдзелу ў выстаўцы запрошаны арганіза-

цыі, якія найбольш поўна адпавядаюць тэматыцы Форуму, плануецца, што яны прадставяць інавацыйныя высокатэхналагічныя прадукты і тэхналогіі, сумесныя беларуска-расійскія распрацоўкі. Канчатковы пералік экспанентаў і экспанатаў будзе сфарміраваны ўжо ў найбліжэйшы час. У выстаўцы возьмуць удзел больш за 60 арганізацый, якія прадэманструюць сапраўды новыя і цікавыя праекты.

Традыцыйна ў рамках Форуму праводзіцца кірмаш-продаж беларускіх тавараў. Ён адбудзецца і ў гэтым годзе ў Маскве. Пералік арганізацый-удзельнікаў ужо ўключае каля 70 назваў. На кірмашы будуць прадстаўлены ўсе вобласці нашай краіны і горад Мінск. Масквічам і гасцям расійскай сталіцы прапануюць беларускія прадукты і спажывецкія тавары, якія карыстаюцца асаблівай папулярнасцю.

Таксама ў рамках Форуму адбудзецца падпісанне цэлага шэрагу камерцыйных кантрактаў на пастаўку прадукцыі ў розных галінах. Мы разлічваем, што вынікі будучы не горшыя, чым у мінулым годзе.

— Лейтматыў Форуму рэгіёнаў у гэтым годзе — інавацыі. Якім чынам гэта будзе адлюстравана ў праграме мерапрыемства, якіх практычных вынікаў у гэтай сферы мы можам чакаць?

— Чацвёрты Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі закліканы надаць новы імпульс партнёрству дзвюх краін у сферы інавацый, высокіх тэхналогій і інфармацыйнага грамадства, спрыяць працягу работы па нарошчванні рэгіянальнага супрацоўніцтва Беларусі і Расіі. Зыходзячы з гэтага сфарміравана і праграма мерапрыемстваў Форуму. Адбудуцца пасяджэнні шасці секцый, на якіх удзельнікі абмяркуюць розныя аспекты супрацоўніцтва ў названай сферы. Гэта і пытанні стымулявання развіцця канкурэнтаздольных высокатэхналагічных вытворчасцяў Расіі і Беларусі, і

асобныя аспекты навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва ў сферы інавацыйнай дзейнасці і высокіх тэхналогій.

Будзе ўдзелена ўвага і ролі інфармацыйных тэхналогій у развіцці інстытутаў грамадзянскай супольнасці Саюзнай дзяржавы, разгледжаныя праблемы і перспектывы гарманізацыі заканадаўства, новыя магчымасці і перспектывы рэгіянальнага супрацоўніцтва. Вынікі сваёй работы секцыі прадставяць у форме рэкамендацый, якія будуць укладзены ў аснову вынікавага дакумента Форуму. Сумесная праца над праектам гэтага дакумента ўжо вядзецца.

« Сёння прамыя гандлёва-эканамічныя адносіны Рэспубліка Беларусь падтрымлівае з 80 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, у тым ліку больш чым з 60 рэгіёнамі на падставе заключаных пагадненняў аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве.

Важна, што пляцоўка Форуму таксама будзе задзейнічана для наладжвання новых міжрэгіянальных, узмацнення кааперацыйных сувязяў. Адзін з прыярытэтаў — як мага больш новых сумесных праектаў, праграм, кантрактаў, якія ахопліваюць розныя сферы: навуковую і навукова-тэхнічную, прамысловасць, будаўніцтва, інавацыі і новыя тэхналогіі, космас, ІТ-тэхналогіі і іншыя напрамкі, што з'яўляюцца важнымі фактарамі паглыблення інтэграцыі і развіцця кааперацыйных сувязяў паміж беларускімі і расійскімі суб'ектамі гаспадарання.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Працяг тэмы — стар. 4–5

ЦІ ЛЁГКА СТАЦЬ НАЙЛЕПШЫМ?

Лідарам у сваёй намінацыі па выніках мінулага года на Гомельшчыне прызнаны Жмураўскі сельскі Савет Рэчыцкага раёна.

Дарэчы, сельсавет з'яўляецца адной з самых буйных сельскіх адміністрацыйных адзінак па колькасці людзей, якія жывуць на гэтай тэрыторыі. У дзевяці вёсках — больш за 4,5 тысячы жыхароў. Колькасць насельніцтва традыцыйна павялічваецца ўлетку, бо сельсавет непасрэдна прымыкае да Рэчыцы і сюды накіроўваюцца патокі грамадзян, якія выкарыстоўваюць бацькоўскія хаты пад уласныя дачы. Падтрымліваць парадак у такіх умовах не так проста, кажа Мікалай НАЙДЗЕН, які ўзначальвае Жмураўскі выканаўчы камітэт больш за два гады.

— У пятніцу мы праводзім санітарны дзень. Калі не перашкаджаюць умовы надвор'я, усе калектывы прадпрыемстваў, што размешчаны на тэрыторыі сельсавета, выходзяць на прыборку замацаваных тэрыторый. Жыхары таксама не застаюцца ў баку ад гэтай справы. На вуліцах населеных пунктаў мы ўладкавалі 10 кветачніц у

выглядзе парасонікаў і 20 — у выглядзе арака. Дарэчы, ёсць дамоўленасць, што за раслінамі прыглядаюць жыхары тых дамоў, каля якіх яны ўсталяваны. З'явіліся ў нас малыя архітэктурныя формы, дзіцячыя гульнявыя пляцоўкі.

Сёння практычна ўсе вясцоўцы разумеюць, што ніхто, акрамя іх, не будзе падтрымліваць парадак у населеных пунктах. Многія ўключыліся ў спаборніцтва за прызнанне свайго жылля «домам узорнага парадку».

Цэнтр сельсавета, вёска Жмураўка, як і вёска Броннае, што зусім побач, знаходзяцца ўздоўж Дняпра. Праблема забруджвання берага ракі доўгі час псавала настрой жыхарам. Між тым мясцовыя рыбаловы-аматары дамовіліся і сталі штогод пасля вясновай паводкі выходзіць і прыбіраць усё смецце. Пакуль, гаворыць старшыня сельвыканкома, гэтых энтузіястаў не вельмі многа, але ж прыклад іншым яны падаюць станоўчы, і, магчыма, наступным разам у кагосьці рука не падымецца кінуць пластыкавую бутэльку дзе давядзецца.

— Ужо многія людзі гэта ўсведамляюць і клапацяцца пра ахову прыроды. Безумоўна, хацелася б, каб добры пачын стаў масавай акцыяй. Прынамсі, трухлявых і пустуючых хат у нашым сельсавеце практычна няма. Мы актыўна працуем з уласнікамі. Яно і зразумела: у прыгарадных вёсках кошт зямельных участкаў набліжаецца да гарадскіх. Дарэчы, у апошнія два гады каля 30 зямельных участкаў вылучана пад будаўніцтва дамоў. Чатыры ўчасткі хутка будуць выстаўлены на продаж. І ў самай блізкай перспектыве ў Бронным з'явіцца новая вуліца.

Знішчыць вялізныя несанкцыянаваныя звалкі, якія ўтварыліся за Жмураўскімі і Бронненскімі могілкамі, было таксама няпроста. Навесці тут парадак атрымалася з дапамогай кіраўніка аддзялення «Броннае» сельгаспрадпрыемства «Саўгас Выток» Сяргея Вароны. Прыемна, кажа Мікалай Найдзен, што людзі займаюць актыўную жыццёвую пазіцыю ў рашэнні праблем добраўпарадкавання населеных пунктаў. Многія ў сельсавет тэлефануюць не са скаржамі, а з прапановамі, сярод та-

Прыватны падворак у вёсцы Броннае.

кіх актывістаў — і пастаянная падпісчыца «Звязды», 90-гадовая Ніна Дзянісаўна Гапоненка. Пры актыўнай падтрымцы жыхароў сёлета на тэрыторыі вёсак Казазяўка, Жмураўка, Броннае, Прыгарадная было праведзена восем суботнікаў.

Тым часам зусім нядаўна ў Рэчыцкім раёне адбыўся абласны выязны практычны семінар. Начальнікі аддзелаў арганізацыйна-кадравай работы райвыканкамаў і старшыні Саветаў дэпутатаў першаснага тэрытарыяльнага ўзроўню Гомельскай вобласці, у тым ліку на прыкладзе Жмураўскага сельсавета, вялі гутарку пра метады добраўпарадкавання і рэалізацыю пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

МЕРКАВАННІ

«ЦІ ПАТРЭБНА СУПРАЦОЎНІЦТВА ПАМІЖ РЭГІЁНАМІ БЕЛАРУСІ І ІНШЫХ КРАІН?»

Такое пытанне мы задалі тым, хто мае прамое дачыненне да гэтай сферы

Старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Валерый **ВАРАНЕЦКІ**:

— Безумоўна, патрэбна. Гэта ўвогуле, аснова супрацоўніцтва, якое, як вядома, ажыццяўляецца на некалькіх узроўнях. Усё пачынаецца з кантактаў паміж суб'ектамі гаспадарання. І рэгіёны ў гэтым сэнсе максімальна набліжаны да іх і могуць рэальна аказаць разнастайнае садзейнічанне. А вось дзяржава і ўрад ужо ствараюць умовы, каб такое супрацоўніцтва развівалася, было выгадным для краіны. І, натуральна, для саміх суб'ектаў гаспадарання. Таму рэгіянальнае супрацоўніцтва ў гэтым плане з'яўляецца найбольш запатрабаваным. Зразумела, што асноўнае звязно — гэта прадпрыемства, але ў рэгіёнах жывуць і працуюць людзі, а такое ўзаемадзеянне дазваляе нарошчваць эканамічны дабрабыт. І не толькі эканамічны — ёсць супрацоўніцтва ў галіне культуры, адукацыі і іншых. Калі я працаваў паслом у Славакіі і Аўстрыі, я рабіў акцэнт на міжрэгіянальнае супрацоўніцтва. І гэта давала сур'ёзны эффект: напрыклад, за тры гады працы ў Славакіі таваразварот паміж нашымі краінамі вырас у 10 разоў. І гэта — менавіта за кошт таго, што мы арганізавалі відзіты на рэгіянальным узроўні.

Кіраўнік адміністрацыі Партызанскага раёна г. Мінска Дзясніс АЎСЯНІКАЎ:

— Сёння падобнае супрацоўніцтва неабходна. Чаму? Яно дазваляе абменьвацца вопытам ва ўсіх сферах дзейнасці — як у эканамічнай, так і ў сацыяльнай — пазнаваць, пераймаць і, адпаведна, у будучыні ўкараняць гэты вопыт дзесьці альбо імкнуцца да гэтага. У нас, напрыклад, ёсць арганізацыя, якая садзейнічае моладзі пры стварэнні ўласнага бізнесу, — гэта Маладзёжная сацыяльная служба. Яна выкарыстоўвае вопыт розных краін і рэгіёнаў у сваёй дзейнасці. Гэта ж датычыцца і адукацыйных праграм. Дзякуючы таму, што мы наладжваем рэгіянальныя сувязі, прадпрыемствам прасцей знайсці сабе партнёраў. Партызанскі раён горада Мінска, дарэчы, сёння супрацоўнічае з рознымі рэгіёнамі. Цікавы момант: на сумеснюю працу сур'ёзна ўплывае менталітэт і характар грамадзян пэўнай краіны. Напрыклад, у нас ёсць пагадненне аб супрацоўніцтве з горадам Адама ў Эфіопіі, аднак працаваць з імі вельмі цяжка. Яны досыць замкнёны народ, хоць першапачаткова загарэліся ідэяй адрадыць у сябе трактарную вытворчасць.

Старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Алег БАРЫСЕНКА:

— Нездарма сёння Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіл Мясніковіч канцэнтруе ўвагу на тым, што супрацоўніцтва з рэгіёнамі Расіі неабходна. Рэгіянальнае супрацоўніцтва нават на ўзроўні, скажам так, першасных сельскіх выканаўчых камітэтаў сапраўды вельмі важнае. У нас, у Гомельскім абласным Саваце дэпутатаў, ёсць шэраг розных пагадненняў з абласнымі гарадамі Расійскай Федэрацыі. Найбольш папулярны напрамак — супрацоўніцтва ў сацыяльнай галіне, а таксама ўзаемная работа ўніверсітэтаў, студэнцкіх атрыдаў. Акрамя таго, гэта канцэртныя праграмы. Такія кірункі вельмі добра развіты, і тут сапраўды ўсё атрымліваецца. Вядома, мы стараемся развівацца далей і прапрацоўваем эканамічныя пытанні, вывучаем гандлёвы патэнцыял. Я лічу, што самае галоўнае ў такім супрацоўніцтве — гэта жаданне. Дарэчы, у прасоўванні эканамічнага кірунку вялікую ролю адыгрываюць менавіта Саветы дэпутатаў. І сёння мы вывучаем усе варыянты магчымага ўзаемадзеяння.

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Алег РУМО:

— З майго пункту гледжання, любое супрацоўніцтва з'яўляецца надзвычай карыснай гісторыяй. Калі непасрэдна людзі, якія доўгія гады займаюцца адной справай, пачынаюць супрацоўнічаць без пасрэднага, то гэта заўсёды дае пэўны поспех. Я лічу, што трэба спалучаць разнастайныя віды супрацоўніцтва — перш за ўсё на дзяржаўным узроўні, але яно не можа быць такім прадуктыўным без супрацоўніцтва паміж людзьмі. А паміж людзьмі — гэта якраз работа на ўзроўні рэгіёнаў. У глабальным сэнсе рэгіянальнае супрацоўніцтва адназначна дае развіццё. Перш за ўсё, гэта магчыма атрымаць вопыт людзей з іншых краін. Вельмі часта такая сумесная праца дае чалавечыя зносіны, якія перарастаюць у фінансавыя праекты. Складана вылучыць недахопы рэгіянальнага супрацоўніцтва, таму што адпраўны пункт — гэта шырыня кантактаў. Калі работа не ахоплівае ўсе патрэбныя сферы і дае не той вынік, які мы жадаем, то гэта і з'яўляецца недахопам.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. lukashevich@zviazda.by

ЁСЦЬ КАНТАКТ!

АД КАЛІНІНГРАДА ДА БАРНАУЛА

Ці бываюць перашкоды ў рэгіянальных стасунках

ГРОДЗЕНСКАЯ вобласць мае дагавор аб супрацоўніцтве з 23 адміністрацыйнымі рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі. Напрыклад, Бераставіцкі райвыканкам адказны за супрацоўніцтва з Арлоўскай вобласцю, Ваўкавыскі — з Уладзімірскай. Зэльвенскі райвыканкам шукае партнёраў у Саратаве, а Шчучынскі — у Свядлоўску.

Такі расклад мае на мэце агульную задачу — каб кіраўнікі раёнаў наладжвалі сувязі з расійскімі рэгіёнамі.

— Раён замацоўвалі зыходзячы з сувязяў, якія існавалі раней. Да таго ж ўлічваюцца і факт наяўнасці гарадоў-пабрацімаў, — зазначыў генеральны дырэктар Гродзенскага аддзялення Беларускай гандлёва-прамысловай палаты Мечыслаў КАСЦЮК.

Напрыклад, Гродна мае братэрскія сувязі з горадам Хімкі Маскоўскай вобласці. Нядаўна гродзенцы пабывалі там, каб узнавіць даўнія кантакты, якія з цягам часу слабеюць. Дарэчы маскоўскі рэгіён — асноўны гандлёвы партнёр Прынёманскага краю. Па словах Мечыслава Касцюка, маскоўскія акругі раней цес-

для агародніны. Дарэчы, пасля візиту сваю прадукцыю ў расійскі рэгіён сталі адпраўляць Гродзенская агароднінная фабрыка і кампанія «Ваўкавыскіэменташыфер».

Год таму падпісаны дагавор са Смаленскім рэгіёнам. За ім замацаваны Слоніўскі раён. У найбліжэйшы час гродзенская дэлегацыя разам з прадстаўнікамі раённай улады адправіцца ў Смаленск для наладжвання ўзаемавыгадных кантактаў.

Форуму прадстаўнікі дэлегацыі наведвалі прынёманскі край. Як аказалася, гасцей зацікавіла сельскагаспадарчая тэхніка, перапрацоўка торфу, будаўнічыя паслугі, санаторнае аздараўленне. Аказалася, што абодва бакі не супраць культурных, турыстычных і адукацыйных сувязяў. Намеры замацаваны ў адпаведным Пратаколе, які быў падпісаны падчас візиту гродзенцаў у Сыктыўкар.

Далёкі Томск пачнуць асвойваць гродзенскія будаўнікі. Яны будуць узводзіць там фермы па беларускіх праектах. Работу такіх фермаў расійскія прадстаўнікі аглядзелі на месцы, калі ў мінулым годзе ўпершыню наведвалі рэгіён. Мяркуючы па ўсім, намеры сібіракоў сур'ёзныя, нездарма ў склад дэлегацыі ўвайшлі больш за 40 прадстаўнікоў розных прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый.

Як падкрэслівае Мечыслаў Касцюк, усе раёны вобласці шукаюць рынкі збыту сваёй прадукцыі. У трэндзе па-ранейшаму харчовая прадукцыя, хоць раз-пораз расійскі бок накладвае на яе санкцыі. Зараз у асноўным пытанні вырашаны, санкцыі зняты. За гэты час попыт на беларускія прадукты не знізіўся. Нядаўна падчас Выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі ў Маскве 14 гродзенскіх прадпрыемстваў прынялі ўдзел у выставе-кірмашы. Свае паслугі прадставілі найлепшыя санаторыі рэгіёна. Такія, як «Азёрны», «Радон», «Парэчка», «Энергетык» і іншыя. Апошнім часам расіяне менш наведваюць санаторную базу рэгіёна, а гэты рынак мае што прапанаваць. Дарэчы, у Маскве такі кірмаш сёлета прайшоў другі раз.

Дакладна: цяпер Гродзенская вобласць больш прадае ў расійскую рэгіёны, чым купляе. За чатыры месяцы гэтага года прададзена ў Расійскую Федэрацыю прадукцыі на 345 млн долараў, тэмп росту склаў амаль 130%.

Інэса БЕЛУШ, старшыня Лідскага раённага Савета дэпутатаў:

— Мы маем добрыя напрацоўкі з расійскімі рэгіёнамі ў эканамічнай сферы. Хацелася б узнавіць і былыя культурныя сувязі. Раней мы сярбавалі з многімі гарадамі. Гэта і горад-пабрацім Дзімітраўград Ульянаўскай вобласці, і Ліпецк, і раён Масквы Хорашава-Мнеўнікі. Мы абменьваліся дэлегацыямі, у тым ліку дзіцячымі, нават існаваў цягнік сяброўства. Цэлыя аўтобусы прыязджалі з Ліпецкай вобласці, працавала так званая народная дыпламатыя. Нядрэнна было б, каб гэтыя кантакты мы зноў наладзілі.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

Кірмаш у Маскве, падчас якога гродзенцы выстаўлялі сваю прадукцыю.

на супрацоўнічалі з гродзенцамі, бо мелі больш паўнамоцтваў. Міжрэгіянальныя сувязі развіваліся ў розных кірунках. Зараз гэты працэс вядзецца цэнтралізавана, адносіны перайшлі пераважна ў эканамічны сектар.

Наша даведка: На Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які пройдзе ў канцы чэрвеня ў Маскве, адбудзецца кірмаш беларускіх тавараў. У ім з рэгіёна прымуць удзел Гродзенскі мясакамбінат, ААТ «Малочны свет», Агракамбінат «Скідзельскі», Ваўкавыскае прадпрыемства «Беллакт», якое мае свой гандлёвы дом у расійскай сталіцы. Прадугледжана падпісанне новых міжрэгіянальных дакументаў.

Ва ўпраўленні эканомікі Гродзенскага аблвыканкама паведамілі, што цяпер актывізаваліся сувязі з Калінінградам. У мінулым годзе там пабывала дэлегацыя, у склад якой увайшлі прадстаўнікі прадпрыемстваў Воранаўскага, Лідскага, Мастоўскага, Гродзенскага раёнаў. У выніку падпісаны дагавор аб арганізацыі паставак у расійскі рэгіён сельскагаспадарчай тэхнікі, а гродзенскія будаўнікі падраділіся ўзвесці шматпавярховы дом. Таксама расіяне маюць намер падпісаць кантракт на будаўніцтва малочнатаварнай фермы і сховішча

Трэба адзначыць, што замацаванне раёна не азначае, што супрацоўніцтва павінна весціся толькі з адным рэгіёнам. Эканамічныя сувязі развіваюцца з усімі абласцямі Расійскай Федэрацыі, дзе беларуская прадукцыя можа знайсці збыт. Напрыклад, Лідскі раён адказвае за сувязі з Бранскай вобласцю, але экспартуе тавары і ў многія іншыя. Дарэчы, лідчане нарошчваюць пастаўкі, іх тавары запатрабаваны ў расіян. Гэта і лакафарбавая прадукцыя, і малочная, і сельскагаспадарчая тэхніка, і вырабы шклозавода. Тут ёсць прадпрыемствы, якія працуюць толькі на расійскі рынак. Яны пастаўляюць ацынкаваныя металаканструкцыі і аптычныя прыборы. Лідчане — самыя актыўныя экспартцёры на расійскім рынку. Яны адпраўляюць туды 75% сваёй прадукцыі, у той час як сярэдні паказчык па вобласці складае 56%.

— Апошнім часам ідзе гаворка аб дыверсіфікацыі экспарту, і гэта правільна, — адзначае Мечыслаў Касцюк. — Разам з гэтым мы разумеем, што і расійскі рынак мае высокі патэнцыял, многія рэгіёны, асабліва дальнія, не задзейнічаны.

Так, першыя крокі ў збліжэнні робяць гродзенцы і Рэспубліка Комі. А пачаліся яны з Форуму рэгіёнаў, які прайшоў у мінулым годзе ў беларускай сталіцы. Падчас

БЕЗ БАР'ЕРАЎ

**Карэспандэнт «МС» на прыкладзе Клімавіцкага раёна
высвятляла, як адбываецца супрацоўніцтва
паміж рэгіёнамі Беларусі і Расіі**

Дырэктар ААТ «Макеевічы» Марыя Глушакова лічыць, што Беларусь і Расія — адно цэлае. Гэта яркая пацвярджае і расійскі сцяг, які развяваецца над дахам канторы гаспадаркі побач з беларускім і раённым. Марыя Іванаўна сумуе па тых савецкіх часах, калі мяжы паміж краінамі — а да яе ад аграгарадка ўсяго 1,5 кіламетра — нават не адчувалася. Цяпер усё інакш. Час ад часу пра мяжу нагадваюць пагранічнікі, якія перыядычна правяраюць машыны, што тут праязджаюць, а яшчэ — розныя грошы. Па звычцы насельніцтва ходзіць да суседзяў у крамы ды на кірмашы. І іх крыху напружвае, што кожны раз прыходзіцца мяняць рублі.

На прынцыпах братэрства

Цеснага, як раней, супрацоўніцтва паміж расійскімі і беларускімі гаспадаркамі таксама ўжо няма. Хоць расіяне перыядычна звяртаюцца па дапамогу з уборкай ураджаю. Марыя Глушакова ўспамінае, як прыходзілася дапамагаць шумяцкай гаспадарцы «Краснаполле» і ершыцкай «Зары». Але далей гэтага кантакты не ідуць. Ну, бывае яшчэ, што памежнае расійскае насельніцтва звяртаецца ў «Макеевічы» ў прыватным парадку, каб набыць цялят.

Болей за ўсё расійска-беларускія сувязі ў раёне трымаюцца на сямейных стасунках. «Я сам расіянін, — кажа старшыня Клімавіцкага райсавета Мікалай Даўгун. — У 1939 годзе наша сям'я сюды пераехала з Суражскага раёна. Потым была вайна, бацька пайшоў на фронт. А калі вярнуўся, пачалі адбудоўваць гаспадарку. І рабілі гэта разам — і беларусы, і расіяне». Ён успамінае, як у савецкі час дзеці з раёна хадзілі ў расійскую школу, бо яна была бліжэй. Тады розніцы ў сістэмах адукацыі дзвюх дзяржаў не было. Усе займаліся па адной праграме.

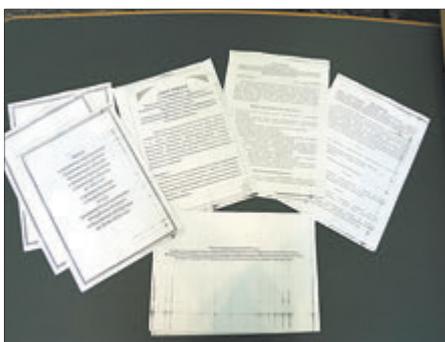
Цяпер такое немагчыма. А вось прыкладаў, калі расіяне пераязджаюць на пастаяннае жыхарства ў Клімавіцкі раён, а тутэйшыя жыхары, наадварот, — у Расію, хапае. Але карані свае не забываюць. Генерал МУС Расійскай федэрацыі Васіль Чэмісаў адбудаваў на сваёй малой радзіме ў вёсцы Звянчатка царкву. Якраз на мяжы Беларусі і Расіі. «Хлопец са звычайнай сялянскай сям'і стаў такім вялікім чалавекам, даслужыўся да намесніка начальніка ГУУС Масквы, але не заганарыўся, не забыў беларускую зямлю, — з павагай кажа пра яго Мікалай Даўгун. — Прыязджае да нас па некалькі разоў на год. Дапамагаў з масквічамі дзелаваць кантакты завязваць». Яшчэ адзін жыхар вёскі Саўна Мікалай Крупнін стаў знакамітым акадэмікам, жыве ў Хантымансійскай

акрузе. Вёска яго ўжо няма, і ён на яе месцы пабудаваў капліцу і мемарыял у гонар загінулых на вайне землякоў. Таксама заўсёды рады дапамагчы беларусам.

Сувязі працягваюцца

Першыя пагадненні з памежнымі раёнамі Смаленскай вобласці — Ершыцкім, Рослаўльскім, Шумяцкім — Клімавіцкі раён заключыў яшчэ ў 1999 годзе. Праз некаторы час усталявалі кантакты і з Ельнінскім, Манастыршчынскім, Хіславіцкім раёнамі гэтай жа вобласці. Потым у спісе паявіліся раёны Бранскай вобласці і нават Масквы.

— Я прысутнічаў пры падпісанні пагаднення аб супрацоўніцтве з прэфектурай Усходне-Ізмайлаўскай адміністрацыйнай акругі Масквы, — працягвае Мікалай Даўгун. — Кіраўніка гэтага раёна асабіста запрасіў на наш фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка». Гэта дало магчымасць завязаць добрыя гандлёвыя стасункі з расіянамі нашым клімавіцкім прадпрыемствам. Сувязі працягваюцца па сённяшні дзень. Толькі за першыя 4 месяцы гэтага года наш лікёра-гарэлачны завод паставіў у Маскву прадукцыі на 103 тысячы долараў. Добрым попытам у расіян карыстаецца і клімавіцкая мука. На 1 мая ў расійскія Рослаўль і Клінцы адпраўлена было 540 тон мукі. Наша райпа рэгулярна выязджае гандляваць у памежныя раёны Расіі. Напрыклад, за 4 месяцы клімавіцкая спажывааперацыя рэалізавала ў Бранску тавараў на 50 тысяч долараў.

У Клімавіцкага раёна цэлы шэраг пагадненняў з суседзямі з Расіі.

Старшыня Клімавіцкага райвыканкама Васіль ЗАХАРЭНКА:

— У дачыненні да супрацоўніцтва паміж рэгіёнамі абедзвюх краін на першы план выходзіць чалавечы фактар. Ёсць сувязі, якія склаліся гістарычна, людзі, з якімі мы пачыналі сябраваць, знаёмяць нас са сваімі пераемнікамі. Прасцей супрацоўнічаць з памежнымі раёнамі, і гэта часта адбываецца нават без пагадненняў, на ўзроўні сяброўскіх сувязяў. Кіраўнікі гаспадарак, напрыклад, самі дамаўляюцца, як адзін аднаму дапамагчы. Нашы аграры заўсёды ездзяць да расіян на уборку ўраджаю. У нас тэхнічныя магчымасці лепшыя. Але ў Расіі шмат выкупленых інвестарамі гаспадарак. Яны часцей бяруць на ўзбраенне найноўшыя тэхналогіі, і тут ёсць моманты, якімі і нам карысна ў іх павучыцца.

Завязанню новых стасункаў спрыяе і наш міжнародны фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка». Расія прадстаўлена на ім вельмі шырока — ад Калінінграда да Далёкага Усходу. У нас пабывалі прадстаўнікі амаль усіх абласцей Расіі. У складзе дэлегацыі прыязджаюць і дыпламаты. Гэтым разам упершыню запрасілі прадстаўнікоў маладзёжнага парламента. Юнакі і дзяўчаты абедзвюх краін сядуць за круглы стол і складуць спіс агульных спраў. Так што супрацоўніцтва працягваецца.

Міжнародны фестываль «Залатая пчолка» карыстаецца попытам у расіян.

Так прасцей вырашаць агульныя праблемы і, што галоўнае, аператыўней.

Новыя гарызонты

Летась Магілёўшчына стала піянерам у супрацоўніцтве паміж рэгіёнамі Беларусі і Расіі. У Магілёве прайшоў першы сумесны з Бранскай вобласцю міжрэгіянальны форум, які напоўніў праграму ўзаемадзеяння новымі справамі.

«Вось чакаем бранскіх дэпутатаў, рыхтуемся да сумеснага круглага стала, каб абмяняцца вопытам работы органаў мясцовага самакіравання, — кажа Мікалай Даўгун. — Сустрэча адбудзецца ў рамках дагавора, які быў заключаны летась на форуме. Прыедуць старшыня аблсавета, дэпутаты розных узроўняў. Мы раскажам, як працуем па Указе №100. За перыяд яго дзеяння ў раёне знесена больш за 1600 дамоў. Існуе цэлая працэдура. Летась знеслі 222 дамы, сёлета ўжо дамоў 60. І вёскі прыгажэюць, не выглядаюць закінутымі. Працуем у акругах па ініцыятывах насельніцтва і раённых дэпутатаў. Узнікла нека

неабходнасць зрабіць для дзяцей аднаго з мікрараёнаў райцэнтра гульнявую пляцоўку. У выніку на пустэчы, дзе была ферма, расчысцілі тэрыторыю, нашы прадпрыемальнікі дапамаглі з фінансамі, каб паставіць там футбольныя вароты. Яшчэ адзін дэпутат, які працуе ў МНС, паклапаціўся, каб каля возера зрабілі зону адпачынку з альтанкамі. Стала вельмі прыгожа».

На думку Мікалая Даўгуна, расіянам ёсць чаму ў нас павучыцца. «Мы і могілкі ўтрымліваем, і аварыйныя дрэвы зразаем, і пустаючыя дамы зносім. У расіян гэтага няма. Яны прыязджаюць і вучацца ў нас. Але ў іх ёсць свае прыклады для пераймання. Зараз у расіян пачаўся пад'ём прамысловай вытворчасці. Бранская вобласць, напрыклад, вырошчвае сёння столькі бульбы, як уся Беларусь. Праўда, там у асноўным задзейнічаны прыватны капітал. Ды і ўмовы існавання розныя. У той жа Расіі, напрыклад, намнога таннейшыя паліўна-энергетычныя носьбіты. Але мы пастаянна шукаем пункты судакранання, і працэс пакрысе рухаецца».

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Намеснік старшыні Клімавіцкага райвыканкама Аляксандра МІХЕЕНКА:

— Каля 90% нашай клімавіцкай прадукцыі экспартуецца ў Расію. Па выніках леташняга форуму ў нас атрымалася залучыць у раён патэнцыяльнага інвестара з Масквы. Размова ідзе пра наладжванне вытворчасці газасілікатнай прадукцыі. Спадзяёмся, што да канца года адкрыем гэты праект, і пачнецца актыўная праца. Невялікае беларуска-расійскае ТАА «Канахоўка і К» збіраецца зрабіць у нас зону адпачынку.

Але сёння прадпрыемальныя людзі дзейнічаюць асцярожна, эканамічныя абставіны ўсюды складаныя. Патэнцыяльных інвестараў цікавяць ільготы па падаткаабкладанні. Нават тых льгот, якія сёння гарантуе Указ №235, для іх недастаткова. Мараць, каб ільготы былі такія ж, як у СЭЗ. Што датычыцца гандлю паміж расійскімі і беларускімі рэгіёнамі, тут ніякіх складанасцяў не ўзнікае. Але, калі б нашы прадпрыемствы ў рамках Саюзнай дзяржавы мелі аднолькавы кошт на энерганосьбіты, наша прадукцыя на рынку Расіі канкурувала б нашмат лепш.

РЭЗАНАНС

«Ніякія грошы нельга параўноўваць з інтэлектуальнымі каштоўнасцямі»

У нумары «МС» ад 31.05.2017 г. выйшаў артыкул пад назвай «Лёс адной беларускамоўнай школы».

У ім ішла гаворка пра Бабыніцкую сярэднюю школу, якую з 1 верасня гэтага года рэарганізуюць у дзіцячы сад. Вучняў жа, якія з першага класа вывучалі ўсе прадметы на беларускай мове, перавядуць у суседнюю рускамоўную навучальную ўстанову. Асноўная прычына закрыцця адзінай у Полацкім раёне школы, дзе не толькі ўсе прадметы выкладаюцца, але і дакументацыя вядзецца на роднай мове: дзяцей з кожным годам менее, і яе фінансава нявыгадна ўтрымліваць дзяржаве. Думкамі з гэтай нагоды падзяліўся наш пастаянны чытач з Мар'інай Горкі Ягор ЖЫЛУК.

ЗВЯЗДА

«З вялікай цікавасцю і хваляваннем чытаў дадзены матэрыял. Хачу заўважыць, што беларуская мова ў школах (і ўвогуле) з'яўляецца адной з гарантый, ці нават падмуркам нашай незалежнасці. Таму ніякія фінансавыя цяжкасці не павінны перашкаджаць рабоце такой цудоўнай школы, якая выходзіць сапраўдных патрыётаў сваёй краіны. На мой погляд, ніякія грошы нельга параўноўваць з інтэлектуальнымі каштоўнасцямі».

Мяркую, што нават з працэсу закрыцця невялікіх школ можна адшукаць бяспечнае выйсце.

Сённяшні Кодэкс аб адукацыі прадугледжвае арганізацыю навучання ў найбліжэйшай (пры наяўнасці месцаў) школе. У тым ліку забеспячэнне падвозу вучняў

да яе. Дастаткова ўнесці ў норму змены і гарантаваць навучанне ў школе з выбранай мовай навучання, а таксама падвоз дзяцей да гэтай школы».

Няхай нават застаецца адна беларускамоўная школа на раён, але хочацца, каб кожны ахвотны змог атрымаць магчымасць вучыцца ў ёй і дабірацца да яе.

І можа тады пытанне закрыцця малых школ перастане быць такім надзённым? А ўзровень ведаў у аб'яднаных беларускамоўных школах вырасце да такога ўзроўню, што з кожным годам усё больш ахвотных выбяруць родную мову за асноўную мову навучання...

Дзякую журналістам за работу і такія грунтоўныя артыкулы».

9

ЧАС ВЯРТАЦЬ ДАЎГІ НАСЕЛЬНІЦТВУ

**ЯК ПАВЫСІЦЬ
эфектыўнасць дзейнасці
мясцовых дэпутатаў
у вырашэнні праблем
занятасці насельніцтва?
Гэта пытанне стала тэмай
гутаркі нашага карэспандэнта
з доктарам эканамічных
наук, прафесарам,
академікам НАН Беларусі,
даследчыкам практыкі
дзяржаўнага кіравання,
экспертам Еўрапейскай
эканамічнай камісіі ААН
Пятром НІКІЦЕНКАМ.**

— Так атрымалася ў маім жыцці — амаль што на самым яго пачатку мяне неаднойчы выбіралі дэпутатам: Цэнтральнага і Маскоўскага (тады яшчэ) райсаветаў сталіцы, гарадскога Савета Мінска. За гэты досвед я потым неаднойчы сказаў дзякуй лёсу. Тыя гады мне шмат чаго далі, асабліва ў сэнсе вывучэння тонкасцяў і асаблівасцяў узаемаадносін насельніцтва і мясцовай улады, набыцця навыкаў работы з людзьмі, прыцягнення іх да работы на грамадскіх пачатках. Мы, дэпутаты, тады разам з жыхарамі сваіх выбарчых акруг шмат рабілі карыснага для паляпшэння ўмоў іх жыцця: займаліся арганізацыяй дзяжурстваў дружна па ахове парадку на вуліцах, стварэннем паркаў і сквераў, добраўпарадкаваннем дваровых тэрыторый, у прыватнасці будаўніцтвам спартыўных і дзіцячых пляцовак. З удзелам дэпутатаў рабілася шмат карыснага.

“ У адрозненні ад амерыканцаў, большасць якіх у душы мігранты, нашы людзі не схільныя ў масавым парадку пераязджаць на новае месца.

— **Пётр Георгіевіч, аднак і часы былі іншыя... Сумняваюся, што тады дэпутаты райсаветаў працаўладкоувалі сваіх выбаршчыкаў, бо беспрацоўя амаль не існавала. Наадварот, паўсюдна каля**

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА

прахадных прадпрыемстваў пастаянна віселі аб'явы: патрабуюцца, патрабуюцца... Не хапала рабочых рук. Сёння ж райсаветам даводзіцца займацца і пошукам працы для тых, хто страціў яе. Аднак ёсць аб'ектыўныя прычыны запаволенай работы мясцовай улады ў гэтым кірунку. Як іх вырашыць?

— Дзейні мясцовых Саветаў яшчэ ў многім абмежаваны і стрымліваюцца недасканаласцю прававой сістэмы дзяржавы У дадзеным выпадку ў сферы занятасці. Гэта, як паказалі спрэчкі вакол вядомага Дэкрэта №3, даволі тонкая справа. Не так проста адказаць на пытанне, каго лічыць занятым ці незанятым чалавекам. Каб потым надобрыліся тэрыторыі не вешалі на яго крыўдны ярлык тунеядца.

Мы пад занятасцю традыцыйна разумеем фармалізаваны (працоўная кніжка, загад аб прыёме на работу і г. д.) удзел у дзейнасці дзяржаўнай ці нездзяржаўнай структуры. Такі падыход, на мой погляд, састарэў, бо ён не адлюстроўвае сапраўднай занятасці чалавека працай. Я ў першую чаргу маю на ўвазе вядзенне хатняй гаспадаркі і выхаванне дзяцей. Гэта ж вельмі працаёмкі від занятку для жанчын. Без іх жадання не дасягнуць 20-мільённага насельніцтва Беларусі. У нас знаходжанне ў дэкрэтным водпуску не залічваецца ў працоўны стаж, бо гэта ж «водпуск»! А на самай справе — складаная і адказная праца.

Як вядома, пры СССР так званыя горадастваральныя прадпрыемствы нярэдка выступалі галоўным працадаўцам, служылі базай і гарантам нармальнага жыцця ў невялікіх гарадах і пасёлках: заробак, сацыялка, добраўпарадкаванне вуліц, двароў і г. д. Цяпер такія заводы амаль не ўзводзяцца, нямала сярэдніх савецкіх прадпрыемстваў у рынкавых умовах не вытрымалі канкурэнцыі, закрыліся або з'яўляюцца стратнымі. А праца, як асноўная крыніца заробку, людзям патрэбна.

“ У нас знаходжанне ў дэкрэтным водпуску не залічваецца ў працоўны стаж, бо гэта ж «водпуск»! А на самай справе — складаная і адказная праца.

— **У прыклад часта прыводзяць Злучаныя Штаты, іншыя развітыя краіны. Там людзі самі шукаюць лепшую працу, часта пераязджаюць туды, дзе адкрываюцца прывабныя вакансіі. Ці можна такі падыход уззяць за ўзор?**

— Часткова. У адрозненні ад амерыканцаў, большасць якіх у душы мігранты, нашы людзі не схільныя ў масавым парадку пераязджаць на новае месца. Я не ўпэўнены, што гэты працэс у нас набудзе шматлікіх прыхільнікаў. Змена месца жыхарства дзеля новай, няхай і перспектыўнай і выгаднай, работы, пацягне за сабой шмат іншых праблем. Лічу, што працоўныя месцы неабходна ствараць у канкрэтных раёнах і населеных пунктах, дзе ёсць значная колькасць свабоднай рабочай сілы.

А колькі перспектыў для самананятасці адкрывае для жанчын і мужчын праца на зямлі ў тых раёнах, якія мы называем глыбінкай?! І не абавязкова ў калектыўнай аграрнай гаспадарцы. Скажам, чаму б главе сямейства, працавітаму беларускаму мужыку, не займаець прысядзібную гаспадарку?

Гадоўля жывёлы і птушак, розныя віды рамёстваў, аказанне дробных гаспадарчых паслуг, утрыманне невялікай гасцінічкі ў маляўнічай мясцовасці на некалькі ложкаў можа стаць асноўным законным месцам працы. Гэта выдатны шлях для самарэалізацыі вясковага чалавека, самазабеспячэння сабе і сваіх дзяцей сродкамі для існавання. Моладзь можа актыўна выкарыстоўваць магчымасці інтэрнэту для дыстанцыйнай працы па месцы жыхарства. Такіх выпадкаў становіцца ўсё больш.

— **Як мясцовай уладзе больш актыўна ўключыцца ў працэс пашырэння надомнай працы на сваіх тэрыторыях?**

— Пакуль юрыдычна статус самананятасці заканадаўцы і юрысты дакладна не вызначылі, рэзервы самананятасці будуць знаходзіцца ў рэжыме чакання. І тым самым перашкаджаць мясцовым уладам кваліфікавана займацца справай працаўладкавання на сваіх тэрыторыях.

Пакуль хатняя гаспадарка афіцыйна не будуць прызнаныя сферай сацыяльнага ўзнаўлення, мы пастаянна будзем спрачацца вакол таго, хто ўтрыманец, а хто не. Нагадаю яшчэ раз, нараджэнне і выхаванне дзіцяці як будучага працаўніка — важная шматмэтавая задача, у тым ліку і эканамічнага характару. Яе вырашэнне мы чамусьці не лічым вытворчай працай. Да апошняй памылкова працягваем адносіць занятых пераважна ў рэальнай эканоміцы. Сёння гэта няправільна. Занятасць у хатняй гаспадарцы, напрыклад, жанчыны, асабліва ў шматдзетнай сям'і, павінна набыць працоўны статус, а не адносіцца, скажам, да хобі.

— **Але тут, відаць, спатрэбіцца змены ў заканадаўстве...**

— Абавязкова. Прычым канкрэтныя: занятасць у хатняй гаспадарцы павінна будзе лічыцца працоўнай дзейнасцю з налічэннем працоўнага стажу, вызначэннем механізма выплат у пенсійны фонд, ажыццяўленнем іншых працэдур. Паглядзіце прынятую

“ Пакуль хатняя гаспадарка афіцыйна не будуць прызнаныя сферай сацыяльнага ўзнаўлення, мы пастаянна будзем спрачацца вакол таго, хто ўтрыманец, а хто не.

ў свеце статыстыку. Там даўно ўжываецца тэрмін «хатняя гаспадарка» як важны фактар эканамічнага жыцця краіны.

— **А ці не пераацэньваеце вы патэнцыял хатніх гаспадарак для далейшага развіцця занятасці і самананятасці?**

— Не. Па вялікаму рахунку мы да яго задзейнічаныя яшчэ і не прыступалі. Так, нешта робіцца, і ўсё. Тут на першае месца выходзіць, вобразна кажучы, неабходнасць пэўнага разнаволення мясцовай улады ў сферы занятасці вясковага насельніцтва, жыхароў маленькіх гарадкоў і пасёлкаў. На жаль, у мясцовай уладзе няма законных рычагоў самастойна вызначыць спосабы ажыццяўлення сваёй працоўнай палітыкі. Ужо надышоў час асобных правы цэнтра дэлегаваць органам мясцовай улады, каб іх прадстаўнікі не ўдакладнялі бясконца розныя дробязі, не раіліся пастаянна з абласным начальствам.

Надышоў час мяняць адначасова і падатковую сістэму, якая пакуль яшчэ носіць фіскальны характар і тым самым стрымлівае эканамічнае развіццё хатніх гаспадарак і малага прадпрыемальніцтва. Так можна «грузіць» да пэўнай мяжы, а потым — што? Закрыццё, апатыя, незадаволенасць усім і ўсімі... Нам гэта трэба? Не.

Таму, на мой погляд, заканадаўцы і юрысты зараз апынуліся ў своеасаблівым даўгу перад той часткай працаздольнага насельніцтва краіны, якое ў сілу пэўных абставін трапіла ў складаную жыццёвую сітуацыю. Ад яго вяртання цяпер у многім залежыць вырашэнне злабодзённых праблем.

Гутарыў
Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ЯК НАС ДУРАЦЬ

Работніца ламбарда перадала ашуканцам 2,5 тысячы рублёў

На тэрыторыі Мінска і Мінскага раёна зафіксавана некалькі фактаў атрымання грошай ашуканскім шляхам. Не выключана, што падобных фактаў можа быць больш, а таксама тое, што яны могуць паўтарыцца.

Як паведамілі ў ГУУС Мінгарвыканкама, у сталіцы такі выпадак адбыўся ў красавіку ў адным з ламбардаў у Першамайскім раёне. У памяшканне зайшлі два мужчыны, гучна абмяркоўваючы, як адзін у другога можа набыць камп'ютарныя мікрасхемы, мацярынскія платы і г. д. Пры гэтым яны дэманстравалі агучвалі буйныя сумы грошай, а таксама неаднаразова казалі пра важнасць такіх паку-

пак і каштоўнасць тавару. Быццам бы дамовіўшыся аб здзелцы, адзін (пакупнік) з'ехаў за грашыма ў банк, іншы (прадавец) застаўся чакаць у памяшканні ламбарда.

Прайшоў некаторы час, і «прадавец», спасылаючыся на тое, што ў тэлефоне разрадзілася батарэя, папрасіў работніка ламбарда набраць яго прыяцеля, які з'ехаў у банк. Работніца патэлефанавала мужчыну, той паведаміў, што ў яго раптам паўсталі цяжкасці і ён не можа прыехаць, і не ведае, калі вызваліцца. А паколькі «прадавец» доўга не мог чакаць (нібыта быў набыты квіток на поезд і трэба было тэрмінова з'язджаць), мужчына папрасіў дзяўчыну перадаць за яго 2,5 тысячы рублёў

і абяцаў, што як толькі вызваліцца, верне гэтую суму і нават больш у знак падзякі за аказаную дапамогу. Дзяўчына, ні пра што не падазраючы, перадала грошы. Больш нікога з гэтых мужчын яна не бачыла. Вечарам, усвядоміўшы, што стала ахвярай махляроў, дзяўчына звярнулася ў міліцыю.

У гэтай сувязі праваахоўнікі заклікаюць работнікаў гандлёвых аб'ектаў быць як мага больш пільнымі з незнаёмымі людзьмі і не падавацца на рознага кшталту правакацыі і нагоды перадачы грошай, а таксама звяртаць увагу на падазроныя асоб.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ЗВЯЗДА

Технический администратор доменных зон

.БЕЛ и .BY ООО «НАДЕЖНЫЕ ПРОГРАММЫ» сообщает о проведении благотворительных аукционов на регистрацию доменных имен, исключенных из реестра. Средства от аукциона, кроме стоимости услуг по регистрации доменного имени и налогов, будут перечислены на нужды детей-сирот, детей, оставшихся без попечения родителей, детей-инвалидов, детей с особенностями психофизического развития.

Предметом аукциона являются доменные имена в доменных зонах .БЕЛ и .BY, исключенные из реестра. Перечень доменных имен, предлагаемых к регистрации по результатам аукциона, размещается на сайте <https://auction.ctld.by>.

- Даты проведения аукционов в период с июля по декабрь 2017 г.:
- Дата начала июльского аукциона доменов – 17 июля 2017 г., дата окончания аукциона – 19 июля 2017 г.
  - Дата начала августовского аукциона доменов – 14 августа 2017 г., дата окончания аукциона – 16 августа 2017 г.
  - Дата начала сентябрьского аукциона доменов – 11 сентября 2017 г., дата окончания аукциона – 13 сентября 2017 г.
  - Дата начала октябрьского аукциона доменов – 16 октября 2017 г., дата окончания аукциона – 18 октября 2017 г.
  - Дата начала ноябрьского аукциона доменов – 13 ноября 2017 г., дата окончания аукциона – 15 ноября 2017 г.
  - Дата начала декабрьского аукциона доменов – 11 декабря 2017 г., дата окончания аукциона – 13 декабря 2017 г.

Время начала аукциона – 12.00 даты начала аукциона, время окончания аукциона – 12.00 даты окончания аукциона. В случае если в течение последних 2 минут до окончания аукциона была сделана ставка, срок проведения аукциона автоматически продлевается еще на 5 минут.

Аукцион проводится на интернет-ресурсе <https://auction.ctld.by>. В отношении каждого доменного имени, являющегося предметом аукциона, размещается программная форма, позволяющая участникам аукциона делать ставки.

Участниками аукциона могут быть юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, являющиеся резидентами или нерезидентами Республики Беларусь. Для участия в аукционе участник должен пройти регистрацию на сайте <https://auction.ctld.by>

Прием ставок прекращается по истечении 2 календарных дней после начала аукциона по каждому доменному имени. Аукцион считается состоявшимся при наличии хотя бы одной ставки. Победившим в аукционе считается тот участник, который сделал максимальную ставку к моменту окончания аукциона. Текст Положения о порядке проведения аукциона на регистрацию доменных имен находится на сайте <https://auction.ctld.by> в разделе «Правила проведения аукционов».

Организатор аукциона: ООО «НАДЕЖНЫЕ ПРОГРАММЫ», УНП 100160363, e-mail: au@hoster.by
Тел. организатора +375 17 239 57 02.
Тел. комиссии по организации и проведению аукциона +375 17 239 57 77.

Утерянный страховой полис 1СУ «Квитанция о приеме наличных денежных средств (страховых взносов)» серии КС №7539884 в количестве 1 штуки в Представительстве Белгосстраха по Пуховичскому району, считать недействительным.

УНП 600013344

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукциона

Организатор аукциона: ООО «Юридическая компания «Приоритет», г. Полоцк, ул. Нижнепокровская, 41Б, пом. 26. **Продавец:** торгово-производственное унитарное предприятие «Торговый дом «Коптево», г. Новополоцк, пер. Рижский, 10. **Место нахождения имущества** – Витебская обл., г. Новополоцк, пер. Рижский, д. 10.

Лот №1. Торговое оборудование. Начальная цена с НДС 20% – 5298,78 руб. Шаг аукциона: 271,75 руб.
Лот №2. Офисная техника. Начальная цена с НДС 20% – 1340,54 руб. Шаг аукциона: 67,03 руб.
Лот №3. Источники бесперебойного питания, охранная сигнализация. Начальная цена с НДС 20% – 2682,10 руб. Шаг аукциона: 134,11 руб.
Лот №4. Мебель и торговое оборудование. Начальная цена с НДС 20% – 621,00 руб. Шаг аукциона: 31,05 руб.
Лот №5. Противопожарное оборудование. Начальная цена с НДС 20% – 338,44 руб. Шаг аукциона: 16,92 руб.
Лот №6. Поддоны. Начальная цена с НДС 20% – 305,42 руб. Шаг аукциона: 15,27 руб.

Порядок ознакомления: ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется: понедельник – пятница с 09.00 до 17.00, перерыв с 13.00 до 14.00. Ответственное лицо: Михайлов Сергей Валерьевич, контактный телефон МТС +375 33 3805012.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с 3012675380018 в ЦБУ ЗАО «Банк «Решение» №02/01 г. Витебск, БИК 153001288, получатель платежа – ООО «Юридическая компания «Приоритет», УНП 391609018.

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона. **Срок оплаты:** не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи.

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением СМ РБ от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцах заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона <http://ЮКП.БЕЛ>. В случае признания торгов **несостоявшимися** в связи с тем, что заявления на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%. **Затраты** на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов. **Организатор** аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Аукцион состоится: 19.06.2017 в 12.00 по адресу: 211415, г. Полоцк, ул. Нижнепокровская, д. 41Б, пом. 26.
Дата и время окончания приема документов: 16.06.2017 до 17.00 по указанному адресу.
E-mail: yur_k_prioritet@mail.ru.
Тел.: +375 0214 46 25 89; +375 29 2314901.

ИЗВЕЩЕНИЕ

О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-61-62.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение зем. участка. Размер начальной цены и задатка

Лот №1. Право заключения договора аренды сроком на 99 лет земельного участка с кадастровым №224282502101000016, площадью 0,6555 га по адресу: Витебская обл., Россонский р-н, Краснопольский с/с, д. Демех, для строительства и обслуживания рыболовно-охотничьей базы. Ограничения: водоохранная зона водных объектов (р. Дрыса), в охранных зонах электрических сетей напряжением свыше 1000В. **Нач. цена:** 704,72 руб. **Задаток:** 70,47 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600325000019 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, МФО 795, УНП 300594330, код платежа 04002 (с 04.07.2017: р/с ВУ32АКВВ36003250000190000000, БИК АКВВВУ2Х). Получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Россонский райисполком)

Дата, время и место проведения аукциона: 11.07.2017 в 14.00 по адресу: г. п. Россоны, ул. Советская, 4, в Россонском райисполкоме. **Срок внесения задатка и приема документов:** с 07.06.2017 с 8.30 по 10.07.2017 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. Для участия в аукционе приглашаются граждане, индивидуальные предприниматели, юр. лица, консолидированные участники (двое и более граждан, индивидуальных предпринимателей, юр. лиц). Условия аукциона: в течение месяца заключить с Россонским райисполкомом договор аренды зем. участка и осуществить в двухмесячный срок гос. регистрацию прав, ограниченной прав на зем. участок в территориальной организации по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним на основании решения об изъятии и предоставлении зем. участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и протокола о результатах аукциона; получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство рыболовно-охотничьей базы; приступить к занятию зем. участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство) в течение 6 месяцев со дня гос. регистрации создания зем. участка и возникновения права на него. Назначение зем. участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 16 00 – зем. участок для размещения объектов иного назначения

Предмет аукциона, кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, срок аренды, размер начальной цены и задатка (с учетом/до деноминации)

Лот №1. Право заключения договора аренды сроком на 99 лет земельного участка с кадастровым №224685008101000047, площадью 0,2492 га, по адресу: Витебская обл., Толочинский р-н, Славновский с/с, д. Молявка, ул. Центральная, 15, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения: водоохранная зона рек и водоемов (р. Плиса), в охранных зонах электрических сетей напряжением свыше 1000В. **Нач. цена:** 219,63 руб. **Задаток:** 21,96 руб.

Лот №2. Право заключения договора аренды на 99 лет земельного участка, кадастровый №224650100003000633, площадь 0,1473 га, адрес: Витебская обл., Толочинский р-н, г. Толочин, ул. Дорожная, 61А, для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. **Нач. цена:** 5 037,72 руб. **Задаток:** 503,70 руб.

Лот №3. Право заключения договора аренды на 99 лет земельного участка, кадастровый №224650100003000636 площадь 0,1228 га, адрес: Витебская обл., Толочинский р-н, г. Толочин, ул. Тюменская, 2 для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. **Нач. цена:** 4 199,81 руб. **Задаток:** 420 руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 05.07.2017 в 09.00 по адресу: г. Толочин, ул. Ленина, 1 в Толочинском райисполкоме. **Срок внесения задатка и приема документов:** с 07.06.2017 с 8.30 по 04.07.2017 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. **Реквизиты для внесения задатка:** по лоту №1: р/с 3600327079543 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск МФО 795, УНП 300594330, код платежа 04002 (с 04.07.2017: р/с ВУ44АКВВ36003270795430000000 БИК АКВВВУ2Х). Получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Славновский райисполком); **по лотам №2, №3:** р/с 3600327009571 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, МФО 795, (с 04.07.2017: р/с ВУ84АКВВ36003270095710000000 БИК АКВВВУ2Х), УНП 300594330, код платежа 04002. Получатель платежа: ГУ МФ по Витебской области. Для участия в аукционе приглашаются граждане, негосударственные юр. лица Республики Беларусь, консолидированные участники (двое и более граждан, негосударственных юр. лиц Республики Беларусь). **Условия аукциона: по лоту №1:** не позднее 2 рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнения условий, указанных в протоколе аукциона либо в протоколе признания аукциона несостоявшимся заключить со Славновским сельисполкомом договор аренды зем. участка; в течение 2 месяцев со дня заключения договора аренды зем. участка обратиться за гос. регистрацией зем. участка и прав на него в Толочинское бюро Оршанского ф-ла РУП «Витебское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; получить разрешительную документацию на строительство жилого дома в Толочинском райисполкоме; в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о гос. регистрации создания зем. участка и возникновения права на него приступить к занятию зем. участка; до начала строительства снять плодородный слой в местах размещения строений и сооружений и использовать его на улучшение приусадебного зем. участка; по окончании срока аренды зем. участка совместно со Славновским сельисполкомом решить вопрос его дальнейшего использования; **по лотам №2, 3:** не позднее 2 рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнения условий, указанных в протоколе аукциона либо в протоколе признания аукциона несостоявшимся заключить со Славновским сельисполкомом договор аренды зем. участка; в течение 2 месяцев со дня заключения договора аренды зем. участка, но не позднее 3 месяцев со дня утверждения протокола аукциона, обратиться за гос. регистрацией зем. участка и прав на него; по окончании срока аренды зем. участка совместно с местным исполкомом решить вопрос его дальнейшего использования; получить разрешительную документацию на строительство жилых домов в Толочинском райисполкоме; до начала строительства снять плодородный слой в местах размещения строений и сооружений и использовать его на улучшение приусадебного зем. участка; в течение 6 месяцев (для юр. лиц) и 1 года (для физ. лиц) со дня получения свидетельства (удостоверения) о гос. регистрации зем. участка приступить к занятию зем. участка (начать строительство); закончить строительство жилого дома в течение 3 лет с даты осуществления гос. регистрации права на зем. участок. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме).

Аукционы проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе граждане, индивидуальные предприниматели, консолидированные участники и юр. лица (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный срок подают заявление на участие в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, с отметкой банка, заключают соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем юр. лица РБ – доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих гос. регистрацию юр. лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; представителем иностранного юр. лица – легализованные копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык, легализованные доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о фин. состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного гражданина – легализованная доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; консолидированными участниками представляются оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов предъявляется документ, удостоверяющий личность. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за предмет аукциона и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомиться с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. **Конт. тел.:** (0212)42-61-62, (029)510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона: ООО «Юридическая компания «Приоритет», г. Полоцк, ул. Нижнепокровская, 41Б, пом. 26. **Продавец:** торгово-производственное унитарное предприятие «Торговый дом «Коптево», г. Новополоцк, пер. Рижский, 10.

Предмет аукциона: плиты из минеральной ваты на синтетическом связующем тепло- и звукоизоляционные. **Место нахождения** – Витебская обл., г. Новополоцк, пер. Рижский, д. 10.

Начальная цена с НДС 20% – 13 626,42 руб.
Шаг аукциона – 681,32 руб.

Порядок ознакомления: ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется: понедельник – пятница с 09.00 до 17.00, перерыв с 13.00 до 14.00. Ответственное лицо: Михайлов Сергей Валерьевич, контактный телефон МТС +375 33 3805012.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с 3012675380018 в ЦБУ ЗАО «Банк «Решение» №02/01 г. Витебск, БИК 153001288, получатель платежа – ООО «Юридическая компания «Приоритет», УНП 391609018.

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дня после проведения аукциона. **Срок оплаты:** не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи.

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением СМ РБ от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». В случае признания торгов **несостоявшимися** в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5%. **Затраты** на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов. **Организатор** аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликованы в газете «Звезда» от 11.04.2017, 23.05.2017.

Аукцион состоится: 19.06.2017 в 11.00 по адресу: 211415, г. Полоцк, ул. Нижнепокровская, д. 41Б, пом. 26.

Дата и время окончания приема документов: 16.06.2017 до 17.00 по указанному адресу.

E-mail: yur_k_prioritet@mail.ru.

Тел.: +375 0214 46 25 89; +375 29 2314901.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

о торгах

Отдел принудительного исполнения Витебского района управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского областного исполнительного комитета, объявляет о проведении торгов по продаже имущества, принадлежащего ООО «СеВлад Мебель Плюс».

Номер лота, вид выставляемого на торги имущества:
 Лот №1 автоматический станок

Наименование: автоматический кромкооблицовочный станок ME25, производства Италия, 2013 года.

Начальная цена: 5 370,0 долларов США.

Место нахождения: Витебский район, аг. Тулова, ул. Витебская, 29-2. Имеющиеся обременения в отношении имущества: находится в залоге перед ЗАО «МТБанк».

Место, дата и время проведения торгов: отдел принудительного исполнения Витебского района (г. Витебск, ул. Кирова, 7/13, каб. 3), 19.06.2017 в 10.30.

Справочная информация: судебный исполнитель отдела принудительного исполнения Витебского района Тумарова Ольга Николаевна, г. Витебск, ул. Кирова, 7/13, каб. 3, тел.: 0212 64 71 47, + 375 33 399 78 12, orovit@tut.by.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть зачислен в срок до 15.06.2017 на счет отдела принудительного исполнения Витебского района 3642903002661 в филиале №200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002565.

Величина первого шага составляет 5 процентов начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота).

В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем).

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 11 июля 2017 г. открытого аукциона по продаже в частную собственность земельных участков для индивидуального жилищного строительства в Чернавчицком сельском Совете Брестского района

№ лота	1	2
Предмет аукциона	Земельный участок в аг. Вистычи, ул. Тихая, 9 121284601601000294	Земельный участок в аг. Чернавчицы, ул. Мира, 7 121284608601000942
Площадь, га	0,1502	0,1540
Начальная стоимость земельного участка (бел. руб.)	7000	7000
Задаток (бел. руб.)	700	700
Целевое назначение земельного участка	строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома
Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, убытки (бел. руб.)	1. 1491,55 – за изготовление документации и регистрацию участка 2. оплата за объявления по актам выполненных работ	1. 1522,02 – за изготовление документации и регистрацию участка 2. оплата за объявления по актам выполненных работ

Аукцион будет проводиться 11.07.2017 в 11.00 по адресу: Брестский район, аг. Чернавчицы, ул. Сикорского, 22 (здание сельисполкома).

Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Чернавчицкого сельисполкома № 364100000220 в филиале № 100 БОУ АСБ «Беларусбанк», МФО 246, УНП 200036594, код платежа 4901 залога в размере 10% от начальной цены земельного участка, документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя. Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения, осуществляется победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: аг. Чернавчицы, ул. Сикорского, 22 (здание сельисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявлений – 05 июля 2017 года до 17.00.

ЁСЦЬ ТАКІ ПРАЕКТ

БЛІЖЭЙ ДА ПРЫРОДЫ

Стварыць культурны цэнтр уласнымі сіламі... Магчыма?

Гэта спрабуюць зрабіць Вадзім ГЛІННІК і Ядвіга ЛУКАШЫК з г. п. Лынтупы. Творчую пляцоўку для мясцовых жыхароў яны вырашылі арганізаваць самі. Наш карэспандэнт сустрэўся з імі і высветліў, чым прывабіла гэта мястэчка і чаго чакаць ад ініцыятывы.

Лынтупскі сельсавет знаходзіцца ў Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці. Тамтэйшыя краявіды на дзіва разнастайныя. На поўначы — Свянцянскае ўзвышша, а поўдзень сельсавета мяжуе з запаведнымі Блакітнымі азёрамі, тут навакольная ландшафты болей падобныя на карэла-фінскія. Гэта адзін з самых экалагічна чыстых раёнаў краіны.

У часы ВКЛ абшар належаў да летапіснай Нальшчанскай зямлі з балта-славянскім насельніцтвам. Тагачасная сталіца княства — Вільня, да якой ад Лынтупаў каля 70 км (да Мінска — 185 км) — заставалася рэгіянальным культурным цэнтрам да апошняга часу. Сапраўдная мяжа паміж літоўскімі і беларускімі землямі паўстала толькі пасля распаду СССР. Гэтая падзея змяніла традыцыйныя эканамічныя сувязі. Пазбаўлена транспартнага транзіту, памежная Лынтупшчына сёння перажывае эканамічныя праблемы, з якіх галоўная — недахоп працоўных месцаў.

У медаля два бакі — адсутнасць індустрыі захавала ўнікальную прыроду і традыцыйныя культурныя краявіды, якія ад 80-х гадоў мінулага стагоддзя вабяць творчую эліту — дызайнераў, акцёраў, музыкаў і мастакоў. Яны спакваля куплялі спусцелыя вясковыя хаты пад свае лецішчы. Таму некаторыя вёскі вакол возера Балдук сёння больш падобныя на курортныя пасёлкі. Пазней трэнд падхапілі бізнесмены, якія пачалі развіваць турызм — тут паўсталі аграгаспадарствы, будуецца спа-гатэль. Энтузіясты вераць, што Лынтупшчына — перспектывы турыстычнай мікрарэгіён.

— Для ўстойлівага развіцця Лынтупшчыне не хапае турыстычнай інфраструктуры, — расказвае мінскі архітэктар Вадзім Гліннік, які дзесяць гадоў таму набыў пад Лынтупамі хату і марыць пераехаць у яе назаўжды. — Сюды прывозяць гасцей, паказваюць выдатнай архітэктуры касцёл, збудаваны паводле праекта аднаго з найлепшых віленскіх архітэктараў пачатку XX стагоддзя Тадэвуша Раствароўскага, потым садзяць у аўтобус і вязуць далей — у Камаі. Лынтупы ад такога турызму нічога не маюць, бо тут няма ні кавярняў, ні сувенірнай крамы, ні музея — месцаў, дзе турыст мог бы

Канцэрт для мясцовых жыхароў.

пакінуць свае грошы. Але ёсць багатая прыродная і культурная спадчына. Летась мы з мясцовымі энтузіястамі задумаліся, як можна ператварыць патэнцыял Лынтупшчыны ў фактар яе эканамічнага развіцця. Мясцовыя ўлады падтрымалі нашы намаганні. Мы плануем найбліжэйшым часам сумесна распрацаваць стратэгію ўстойлівага развіцця Лынтупшчыны як перспектывага турыстычнага мікрарэгіёна.

Другі наш праект — стварэнне Лынтупскага культурнага цэнтра. Для гэтага летась мы на аўкцыёне выкупілі гістарычны будынак і цяпер працуем над канцэпцыяй. Пасля рамонтнага ў гэтым будынку будзе выставачная зала, музей, прастора для разнастайных клубаў, звязаных з мастацтвам і музыкай. Да нас можна будзе прыйсці з дзеткамі і, пакуль яны забаўляюцца на дзіцячай пляцоўцы, пачаставацца добрай каваяй. Летась з дапамогай на-

шых аднадумцаў мы зрабілі сімвалічнае адкрыццё будучага цэнтра — салісты аркестра сталічнага тэатра оперы і балета на нашым падворку адыгралі канцэрт для мясцовых жыхароў. Людзей прыйшло нечакана многа, што пацвердзіла нашы меркаванні — культурны цэнтр тутэйшым людзям патрэбны.

Цяпер арганізатары шукаюць юрыдычную форму ўстановы, вызначаюць эканамічныя падставы для існавання прыватнай культурнай інстытуцыі ў небагатым сельскім рэгіёне. Заснавальнікі не чакаюць ад цэнтра прыбыткаў, а калі нейкія сродкі з'явяцца, дык усе грошы будуць укладвацца ў далейшае развіццё. Да таго ж тут яны створаць некалькі працоўных месцаў.

— Наш культурны цэнтр — праект не камерцыйны, а сацыяльны. На жаль, беларускае заканадаўства не прадугледжвае льгот для

Лынтупы на старых фотаздымках.

сацыяльных прадпрыемстваў. Хаця ў многіх краінах для іх існуе магутная дзяржаўная падтрымка. Трэба быць вар'ятам, каб у небагатым сельскім рэгіёне за свой кошт будаваць культурны цэнтр. Але мы перакананыя, што вельмі сімпатычныя людзі, якія жывуць на гэтай старажытнай зямлі, маюць права карыстацца здабыткамі сучаснай культуры, таксама як і мы ў Мінску.

Надзея АНІСОВІЧ.
anisovich@zviazda.by

ЗДАРЭННІ

З вышыні ўпала будаўнічая люлька. Пацярпелі людзі

У Брэсце пры правядзенні рамонтных работ здарылася бяда. На доме па бульвары Шаўчэнкі працавалі работнікі рамбудоўтрэста.

З вышыні пятага паверха сарвалася люлька з рабочымі і ўпала на казырок дома. Апошняя крыху паменшыла наступствы падзення, але людзі моцна пацярпелі. У пад'ёмніку знаходзілася тры чалавекі. 48-гадовая муляр атрымала множныя пераломы, 28-гадовая работніца дастаўлена ў бальніцу з траўмай пазваночніка і страшеннем мозга, 20-гадовы цяслер пацярпеў менш за іншых, ён атрымаў удары.

Афіцыйны прадстаўнік упраўлення СК па Брэсцкай вобласці Марына Дранькова паведаміла, што праверку па інцыдэнце праводзіць Брэсцкі міжраённы аддзел СК разам са спецыялістамі інспекцыі аховы працы і іншых ведамстваў. Вядзецца апытанне відэачаў здарэння, вывучаецца службовая дакументацыя падраздзялення КУП «Брэстгаррамбудоўтрэст».

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Канфіскавана больш за кілаграм марыхуаны

У сталіцы затрыманы 36-гадовы раней судзімы ўраджэнец горада, у якога падчас правядзення вобшыску па месцы жыхарства быў знойдзены нататнік, у якім, як высветлілася, былі запісаныя адрасы з тайнікамі марыхуаны.

Мужчына, знаходзячыся ў адным з пасёлкаў Калужскай вобласці ў Расіі, заўважыў на полі вялікую колькасць кустоў канопляў. Ён сарваў некалькі з мэтай высушвання і ўжывання ў якасці наркатычнага сродку. Праз два тыдні мінчанін перавёз наркотык праз мяжу і схаваў яго ў шафе ў сябе ў кватэры. Каля тыдня мужчына захоўваў марыхуану дома, і толькі моцны пах рэчыва прымусіў яго расфасаваць усё па пакетах і схаваць на вуліцы, пры гэтым запісаўшы адрасы тайнікоў у нататніку.

Усяго ў нататніку было 27 запісаў. Тры «закладкі» мужчына выняў раней самастойна, змесціва астатніх схованак было канфіскавана супрацоўнікамі аддзялення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі Першамайскага РУУС г. Мінска. Усе схованкі знаходзіліся непадалёк ад месца жыхарства падазранага. Сукупная вага канфіскаванага склала больш за адзін кілаграм. Мужчыну пагражае адказнасць у выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

А НЕ ШКОДЗЬ!

Улоў да ізалятара давёў

Кінуць матацыкл і 22 кілаграмы рыбы давялося чацвярым жыхарам Міншчыны.

Іх у рыбалоўных угоддзях Смалявіцкага раёна спыніў дырэктар мясцовай структуры Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоўаў. Ён заўважыў, што на рыбе ёсць сляды ад сетак і пазваніў дзяржінспектарам. Мужчыны скарысталіся момантам і збеглі. Але дырэктар паспеў іх сфатаграфавач. Па слядах матацыкла рэйдавая група Мінскай міжрайінспекцыі выйшла да вадаёма. У кустах на беразе вялялася парваная сетка, яшчэ адна была ўстаноўлена ў вадзе. Дзяржінспектары апыталі рыбакоў і мясцовых жыхароў, паказваючы ім фота. Удалося ўстанавіць асобы двух мужчын, якія пасяліліся ў вёсцы Напалкі Смалявіцкага раёна. Там іх і затрымалі. На гарышчы ў аднаго знайшлі дзве сеткі і мокры рыбацкі камбінезон. Як расказалі ў Дзяржінспекцыі, абодвух браканьераў змясцілі ў ізалятара, неўзабаве да іх далучыўся трэці, чацвёртага парушальніка вышуквае міліцыя. Заведзена крымінальная справа, нанесеная шкода ацэнена ў 6,4 тысячы рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Ядвіга ЛУКАШЫК — арт-дырэктар будучага культурнага цэнтра ў Лынтупах: — Мы марым прывозіць у Лынтупы музыкантаў і мастакоў, падтрымліваць мясцовыя рамёствы, разам з тутэйшымі жыхарамі ладзіць традыцыйныя святы, спрыяць развіццю

турызма. Адным з першых праектаў будзе арганізацыя мемарыяльнага пакоя вядомага прускага фатографа Фрыца Краўскопфа, які падчас Першай сусветнай вайны некалькі гадоў служыў тут у кайзераўскім войску і зрабіў сотні фотаздымкаў Лынтупаў і наваколляў.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У. Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12; e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 6 чэрвеня 2017 года.

■ Фізікульт-ура!

ХАДЗЕМ ПАХОДЗІМ

Фраза «слухай сваё цела — яно дрэннага не параіць» абсалютна неактуальная для нас сёння. Наша цела падказвае нам паляжаць пасля работы, з'есці цэлую шакаладку і легчы спаць. І усё гэта звалючыя замацавана. Некалі харчовыя рэсурсы былі абмежаваныя, іх трэба было здабываць фізічнай працай. Большую частку часу чалавек праводзіў у барацьбе за выжыванне. Аднак сёння прадукты даступныя, хоць пераканаць у гэтым арганізм не атрымліваецца. Ён заўсёды будзе імкнуцца ствараць запас энергіі, прымушаючы нас ужываць паболь, а рухацца менш, каб сэканоміць яе да горага часу, які для большасці наўрад ці надыйдзе.

— Верагоднасьць раптоўнай смерці ў недастаткова актыўных людзей на 20—30% вышэйшая, чым у іх больш актыўных равеннікаў, якія ходзяць пешшу хоць бы 30 хвілін штодня, — кажа ўрач-тэрапеўт 13-й гарадской паліклінікі Мінска Наталля ЦАЛКО. — Гіпадынамія з'яўляецца фактарам рызыкі для захворванняў сардэчна-сасудзістай сістэмы. Сэрца не трэніруецца, пакрываецца тлушчам, горш пераносіць нагрузку. Ад адсутнасці руху пакутуюць суставы, расце вага, што яшчэ больш узмацняе нагрузку на суставы, рух становіцца хваравітым, і мы імкнемся рухацца яшчэ менш. Дастатковы рух — гэта яшчэ і натуральны масаж кішэчніка, прафілактыка праблем са стулам. Гіпадынамія прыводзіць і да атлусцення, якое пагражае ў сваю чаргу дыябетам, гіпертаніяй, інсультам і інфарктам. Так што не чакайце панядзелка — пачынайце рухацца ўжо зараз!

Не абавязкова вымотваць сябе ў спартыўнай зале, бегаць па стадыёне. Дастаткова больш хадзіць пешшу. Для гэтага не патрэбна ні абсталяванне, ні нават спадарожнікі — можна хадзіць і аднаму, сузіраючы свет і даючы мозгу адпачынак. Норма хадзі — 10 тысяч крокаў або 60 хвілін у дзень. Гэтыя нормы павялічваюцца, калі вы маеце каларыйны рацыён або ходзіце не штодня. Выдатным відам спорту з'яўляецца скандынаўская хада — гібрыд паміж класічнымі пешымі прагулкамі і лыжным спортам. Адпаведна, вы здагадаліся, што з-за палак. Яны ж робяць гэты спорт універсальным для ўсіх. Цяжарныя, пажылыя, людзі з праблемамі ў пазваночніку і суставах, усе, у каго ёсць лішняя вага — усе яны патэнцыйныя «хадакі».

Добра, калі вы любіце плаваць. Плаванне дазваляе займацца спортам без лішняй нагрузкі на шкілет. Цела ў басейне становіцца лягчэйшае. Калі вы зойдзецца ў ваду па пояс, то станеце лягчэйшы ў два разы, а калі пагрузіцца па шыю, то можна адчуваць толькі 10 працэнтаў масы цела. Гэта азначае, што басейн — ідэальнае асяроддзе для заняткаў, асабліва калі вы пакутуеце ад лішняй вагі або артрэту

■ Здаровае харчаванне

Часта, але пакрысе

Мы ядзім і дзеля задавальнення таксама, аднак у харчавання ўсё ж такі ёсць сапраўды важныя функцыі. У першую чаргу, гэта забеспячэнне арганізма энергіяй, па-другое — бялкамі, мінеральнымі рэчывамі, тлушчамі і вугляводамі — будаўнічым матэрыялам для стварэння клетак. Ежа таксама забяспечвае арганізм біялагічна актыўнымі рэчывамі, без якіх не абудзецца сінтэзу тых жа гармонаў. Нарэшце, ежа дапамагае выпрацоўцы імунітэту: было ўстаноўлена, што імунны адказ на інфекцыю залежыць ад якасці харчавання, ад колькасці калорый, паўнацэнных бялкоў і вітамінаў, нагадвае загадчыца аддзялення ўльтрагукавой дыягностыкі 3-й гарадской дзіцячай клінічнай паліклінікі Мінска Зоя ВЫСОЦКАЯ.

■ Новы лад жыцця

БЕДНЫЯ САСУДЫ

Сардэчна-сасудзістыя захворванні сур'ёзна зніжаюць якасць жыцця або нават спыняюць яго ў велізарнай колькасці людзей ва ўсім свеце. Праўда, ёсць краіны, дзе сітуацыя крыху лепшая, але пакуль гэта не пра нас. Неймаверная колькасць даследаванняў паказвае на некалькі самых важных прычын, якія перашкаджаюць нашаму сэрцу з сасудамі заставацца здаровымі як мага даўжэй.

Спецыялісты называюць іх фактарамі рызыкі. Галоўным чынам, гэта звычкі. Але ёсць і аб'ектыўныя прычыны. Мы старэем, і старэюць нашы сасуды. Аднак адкуль жа тады інфаркт у 40 або інсульт у 50? Праблема можа быць у нашай генетыцы, якая абумоўлівае ў пэўнай ступені схільнасць да той ці іншай паталогіі. Аднак наяўнасць захворвання ва ўзросце да 55 гадоў сярод мужчын і да 65 — у жанчын сярод самых блізкіх сваякоў не фатальная для нашчадкаў. Важна, якім чынам яны будуць спрыяць або процістаяць гэтай схільнасці.

Паводле слоў загадчыцы інфарктнага аддзялення №2 10-й гарадской клінічнай бальніцы Мінска Наталлі ПАЛЯЎКОВАЙ, фактары рызыкі першай лініі ўключаюць узрост, пол (мужчыны больш рызыкуюць пасля 45 гадоў, жанчыны — пасля 55), наяўнасць захворвання ў самых блізкіх сваякоў, індэкс масы цела (не павінен быць большы за 25), памер таліі ў жанчын — 80 см, мужчын — 94 см, артрыяльны ціск (не вышэйшы за 140/90 мм рт. сл.), узровень глюкозы ў крыві нашча (5,5), узровень агульнага халестэрыну (не больш за 5 ммоль/л для здаровых) і статус курэння. Фактары рызыкі другой лініі больш складаныя — гэта халестэрын ліпапратэідаў нізкай і высокай шчыльнасці, трыгліцэрыды, узровень мацывой кіслаты, С-рэактыўны бялок і некаторыя іншыя біяхімічныя маркеры.

Асобна трэба сказаць пра артрыяльны ціск — асноўны фактар рызыкі захваральнасці і смяротнасці пры многіх сардэчна-сасудзістых захворваннях ва ўсім свеце. Таму што калі яго лічбы перасягнулі 140/90, і такі вынік мы зафіксавалі па меншай меры тройчы на працягу некалькіх дзён, то можна гаварыць аб наяўнасці такога захворвання, як артрыяльная гіпертанія. Вельмі часта людзі наогул не адчуваюць гэтых лічбаў, не мераюць ціск рэгулярна,

а значыць, не здагадваюцца аб сваім захворванні. Больш за тое, гэта захворванне не прыходзіць адно. Сто працэнтаў пацыентаў з гіпертаніяй маюць іншыя фактары рызыкі сардэчна-сасудзістай паталогіі. Гіпертанія становіцца ўсё больш распаўсюджанай па меры павелічэння вагі — да 30 працэнтаў выпадкаў абумоўлены атлусценнем. Фактычна ў любой папуляцыі да 40 працэнтаў дарослых маюць высокі ціск, і калі адны не ведаюць, то другія хоць і ведаюць аб праблеме са здароўем, але не звяртаюцца да ўрача і не лечацца. А такім хворым патрабуецца дасканалы падбор медыкаментознага лячэння, якое будзе працягвацца ўсё жыццё. Як правіла, гэта камбінаваная тэрапія, два і больш прэпаратаў, якія дапамогуць знізіць сістэлічны ціск ніжэй за 140 мм рт. сл., а дыястолічны — ніжэй за 90 мм рт. сл., што зменшыць рызыку развіцця інфаркту міякарда на 20—25 працэнтаў, інсульту — на 35—40.

Аднак адных толькі пілюль будзе недастаткова. І калі мы не можам паўплываць на наш узрост або пол, то разабрацца з ладам жыцця нам па сілах. Ідэальна было б ад самага пачатку трымацца таго, што не прывяло б нас да захворвання, аднак нельга спадзявацца на адны толькі сучасныя прэпараты.

Самае важнае, каб увесць наш лад жыцця можна было назваць здаровым. Ёсць людзі, якія дазваляюць сабе, напрыклад, курыць, але думаюць, што ратаваць іх павінны вітаміны з аптэкі або адмова ад сала. У пытаннях здароўя дробязяў не бывае, важна ўсё.

Калі вы курыце, значыць, кідайце (кожная цыгарэта аказвае адмоўны ўплыў — неаспрэчны факт). Іншага варыянта пазбегнуць непрыемнасцяў не існуе. Шматлікія даследаванні паказваюць, што тытунь шкодзіць не толькі тканкам лёгкага, выклікаючы рак гэтага органа, — існуе цэ-

лы пералік паталогій, звязаных з гэтай проста непрымальнай у сучасных умовах звычайкай. Сардэчна-сасудзістыя захворванні таксама ў гэтым шэрагу. Сасуды пакутуюць ад тытуню настолькі моцна, што цалкам магчыма дачакацца інсульту або інфаркту перад тым, як выявіцца і анкалогія.

З алкаголем сітуацыя крыху складанейшая. Беларусы спажываюць каля дзевяці літраў абсалютнага спірту на душу насельніцтва ў год. Гэта, што называецца, з улікам немаўлят, дзяцей і тых падлеткаў

Калі мы не можам паўплываць на наш узрост або пол, то разабрацца з ладам жыцця нам па сілах.

і дарослых, якія не ўжываюць наогул. Больш за тое, такой адносна нізкай лічбы мы дабіліся нядаўна, а да гэтага было нашмат больш. Сусветныя эксперты адносяць нас да ліку краін з вельмі высокім спажываннем алкагольных напояў, а таму задача кожнага з нас — паразважаць над тым, чаму мы так сабе не любім... Алкаголь у аснове сваёй — спірт, хімічны растваральнік, які забівае жывыя клеткі і то рэзка звужае, то расшырае сасуды, што, безумоўна, шкодзіць ім. Тым не менш лічыцца, што ў сталым узросце сутачны аднаразовы прыём 10—20 г чыстага этанолу — келіх таго ж віна, піва (для жанчын крыху менш) — можа аказваць пазітыўны эффект на арганізм, аднак лепей не практыкавацца штодня, калі ёсць хранічныя захворванні.

Пра ежу так, праўда, не скажаш. Вось мы часта чуем пра халестэрын, і многія, спрабуючы перайсці на здоравае харчаванне, цалкам адмовіліся ад жывёльных тлушчаў, што ніяк нельга назваць здаровым ладам жыцця! Халестэрын псуе нашы сасуды і без усякага болю робіць іх непрыдатнымі да выканання сваёй функцыі. Сасуды страчаюць сваю эластычнасць, іх сценкі становяцца цвёрдымі, на іх адкладваецца тлушчавае рэчыва, якое ператвараецца ў атэрасклератычныя бляшкі. Прасвет такім чынам змяншаецца, а значыць, усе органы недаатрымліваюць кісларод, а ў сэрцы ўзнікае стэнакардыя

(прадвеснік інфаркту, а калі гэта будучы бляшкі ў сасудах галаўнога мозгу, то і інсульту). Наогул, халестэрын удзельнічае ў сінтэзе гармонаў і з'яўляецца будаўнічым матэрыялам нашых клетак. Аднак для гэтага нам неабходны даволі нізкі яго ўзровень (той паказчык, з якім мы нараджаемся). Ужо да 20 гадоў па прычыне няправільнага харчавання, гіпадынаміі, курэння, дрэннай экалогіі і стрэсаў з'яўляюцца ліпідныя плямы, а да 45 гадоў фарміруюцца ўжо атэрасклератычныя бляшкі, развіваецца атэрасклероз. Знізіць узровень халестэрыну ў крыві вельмі няпроста, пазбавіцца бляшак нерэальна, але можна прыпыніць іх рост, прадухіліць хуткае ўтварэнне новых. Здаровае харчаванне выдатна спрыяе гэтаму, бо дазваляе трымаць у норме вагу! Абавязкова ўжывайце алеі — аліўкавы, рапсавы, ільняны, а таксама кукурузны і сланечнікавы, арэхі, агародніну, рыбу, яйкі, а вось абмежаваць неабходна ўжыванне свініны, субпрадуктаў (печані, нырак, сэрца), сасісак, каўбас, сала (можна ўжываць літаральна адну лустачку з чорным хлебам і зубчыкам часнаку), смятаны, масла, цвёрдых сыроў і маргарыну.

Цяпер пра стрэс. Усё жыццё нам неабходна вучыцца рэагаваць на шэраг раздражняльнікаў. Калі мы яшчэ сапраўды хочам пажыць, то без канструктыўнага стаўлення да ўласнага жыцця не абыйсцяся. Ёсць настрой, значыць, паступова пачынаем набываць карысныя звычкі і фарміраваць сярод блізкіх людзей групу падтрымкі. Вучымся адпачываць правільна і атрымліваць задавальненне ад простых рэчаў, а не ад стымулятараў, якія яшчэ больш знясіляюць нервовую сістэму. Чытаем, цікавімся, развіваемся і вучымся любіць сябе.

І пра дастатковую рухальную актыўнасць. Выбірайце прыемны і даступны від фізічнай нагрузкі. Не патрэбна вам экзотыка. Хадзіце хуткім крокам, плавайце. Акрамя штодзённай хады, пажадана займацца фізікультурай на працягу гадзіны хоць бы праз дзень. Самае важнае: вам патрэбны не вынік, а сам працэс, які палепшыць настрой і якасць жыцця

Інакш павышаецца рызыка захворванняў, зніжаецца працаздольнасць і працягласць жыцця

фруктаў і ягад, багатых на антыаксіданты. Неабходна таксама ўжываць кісламалочныя прадукты, а вось цукру і дэсэртаў павінна быць менш. Сачыце і за колькасцю солі.

4. Рэжым.

Прымаць ежу варта ў адзін і той жа час. На сняданак — 30% ад сутачнай каларыйнасці, на абед — 40%, вячэру — 20%. Яшчэ 10% — перакус. Харчаванне радзей за 4 разы на дзень прыводзіць да назапашвання тлушчу, змяншэння актыўнасці шчытападобнай залозы. Частая ежа ў адзін і той жа час спрыяе лепшаму адтоку жоўці, добрай выпрацоўцы стрававальных сокаў, прафілактыцы захворванняў страўніка і кішэчніка

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении повторного открытого аукциона со снижением цены по продаже незавершенного законсервированного капитального строения, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 14/8, принадлежащего ОАО «Дрожжевой комбинат»

Лот №1. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. №500/U-64218. Общая площадь – 749,2 кв. м. Этажей – 3. Примечания: готовность – 37%. Дата консервации – 29.06.2015. Назначение: здание неустановленного назначения	Начальная цена продажи с учетом НДС 20%, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, %
	386 460,00	38 646,00	5
Лот №1 расположен на земельном участке площадью 1,6424 га с кадастровым номером 500000000030000027. Целевое назначение земельного участка: Эксплуатация административного и производственных зданий и сооружений комбината. Право постоянного пользования. На земельном участке расположены иные объекты, не выставляемые на аукцион. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь			
УСЛОВИЯ			
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – Претендент на покупку, должен подписать с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 14 (четырнадцати) дней с назначенной даты проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить стоимость приобретенного на аукционе Объекта в течение 30 (тридцати) дней от назначенной даты проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 2% (два процента) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством для Победителя аукциона			
Аукцион состоится 20.07.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4			
Продавец: ОАО «Дрожжевой комбинат» 220030, г. Минск, ул. Октябрьская, 14, т. 8 (017) 327-17-31. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Минск ул. Комсомольская, д. 11, пом. 9, каб. 7, т. 8 (017) 306-00-57. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by . Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений – 18.07.2017 в 11.00. Задаток перечисляется: на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», код 369 (действует до 30.06.2017); на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», ВИС банка BPSBBY2X (действует с 04.07.2017), 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже незавершенного кап. строения (Лот №1), принадлежащего ОАО «Дрожжевой комбинат», проводимом 20 июля 2017 г. Контактное лицо для осмотра Объекта – Пастушенко Владимир Николаевич, тел. 8 (044) 748-81-41			
Контактная информация организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57 8(029) 356-90-03 8(029) 550-09-52 torgi@ino.by			

ОАО «АМКОДОР-УНИМОД»,

220073, г. Минск, ул. Пинская, 18

Извещение о созыве внеочередного общего собрания акционеров

Собрание состоится 20 июня 2017 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Пинская, 18, актовый зал общества.

Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 14.00 до 14.55. Орган, созывающий собрание: Совет директоров. Основание созыва собрания – решение Совета директоров общества от 02 июня 2017 года. Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в Собрании, – 12 июня 2017 года.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

О досрочном прекращении полномочий члена Совета директоров и доизбрании члена Совета директоров ОАО «Амкорд-Унимод».

С информацией (материалами), подлежащей представлению акционером при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) начиная с 13 июня 2017 года в отделе кадров общества с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность или договор).

УНП 100010116

Совет директоров ОАО «Амкорд-Унимод»

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
	ЛОТ 1
Наименование объекта, краткая характеристика	Капитальное строение, инв. №421/С-7277 (назначение – здание многоквартирного жилого дома, наименование – жилой дом), площадью 311,8 кв. м, расположенное по адресу: г. п. Вороново, ул. Юбилейная, 3Б. Оборудование – пожарная сигнализация
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 421355100003000764 (назначение – земельный участок для обслуживания многоквартирного жилого дома), площадью 0,1815 га, расположенном по адресу: г. п. Вороново, ул. Юбилейная, 3Б. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью 0,0024 га
Начальная цена продажи	115 992,58 р. (сто пятьдесят тысяч девятьсот девяносто два рубля пятьдесят восемь копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	5 800 р. (пять тысяч восемьсот рублей)
Продавец	Вороновский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231391, Гродненская область, г. п. Вороново, ул. Калинина, 4, тел. 8-01594-217-83
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	100% предоплата
Срок заключения договора купли-продажи	не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 26 июня 2017 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет суммы задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 17.01.2017 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 21 июня 2017 г. до 15.00

Телефон для справок 45-05-38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Дополнительная информация <http://grodnoino.by/>

ИЗВЕЩЕНИЕ

О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62.

Продавец: Республиканское унитарное предприятие почтовой связи «Белпочта», Витебский филиал, г. Витебск, пр-т Московский, 10, тел. (0212) 61-66-90

Лот №1. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений общей площадью 150,3 кв. м, расположенных на 1-м этаже капитального строения с инв. №200/С-50512 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Московский, 10 (административное здание), для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 571,14 руб. Задаток: 57,11 руб.

Лот №2. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 6,6 кв. м (скл.), расположенных на 2-м этаже капитального строения с инв. №200/С-53951 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Советская, 13 (отделение связи №26), для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 25,08 руб. Задаток: 2,51 руб.

Лот №3. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 6,6 кв. м (конт.), расположенных на 2-м этаже капитального строения с инв. №200/С-53951 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Советская, 13 (отделение связи №26), для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 25,08 руб. Задаток: 2,51 руб.

Лот №4. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 11,5 кв. м, расположенных на 3-м этаже капитального строения с инв. №200/С-53951 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Советская, 13 (отделение связи №26), для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 43,70 руб. Задаток: 4,37 руб.

Лот №5. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 42,6 кв. м, расположенных на 1-м этаже капитального строения с инв. №200/С-53951 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Советская, 13 (отделение связи №26), для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 161,88 руб. Задаток: 16,19 руб.

Лот №6. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 43,4 кв. м, расположенных на 2-м этаже изолированного помещения с инв. №200/В-107228 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Чкалова, 34-1 (отделение связи №32), для размещения офиса, складского помещения, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 164,92 руб. Задаток: 16,49 руб.

Лот №7. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений общей площадью 30,1 кв. м, расположенных на 2-м этаже изолированного помещения с инв. №200/В-107228 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Чкалова, 34-1 (отделение связи №32), для размещения офиса, складского помещения, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 114,38 руб. Задаток: 11,44 руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 10.07.2017 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатка и подачи документов:** с 07.06.2017 с 8.30 по 07.07.2017 до 17.30

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 №1049. Юридические, физические лица, индивидуальные предприниматели обязаны подать организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы, предоставить: копию платежного документа о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона; юр. лицом – резидентом РБ: копию документа, подтверждающую гос. регистрацию юр. лица; юр. лицом – нерезидентом РБ: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; индивидуальным предпринимателем: копию документа, подтверждающего гос. регистрацию индивидуального предпринимателя. При подаче заявления на участие в аукционе предъявляется документ, удостоверяющий личность: представителями – оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). Победитель аукциона – лицо, предложившее самую высокую цену. Победитель аукциона (лицо, приравненное к Победителю аукциона) обязан оплатить предмет аукциона, затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона; заключить договор аренды недвижимого имущества не позднее 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. В случаях если Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол аукциона; не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона; не возместил организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона; не подписал договор аренды; а также в случае если участники аукциона отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 100 базовых величин. Сумма задатка перечисляется на р/с организатора аукциона: №3012078870010 ЗАО «МТБанк». г. Минск, БИК 153001117, (с 04.07.2017: р/с ВУ93МТБК30120001093300066782, IBAN МТБКВУ22), УНП 390477566. Конт. тел.: (0212) 42-61-62, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketby.by.

Утерянный представителем Белгосстраха по Центральному району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ №1930351 считать недействительным.

УНП 10012226

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Минскгазотранс», г. Минск, ул. Бабушкина, 29, п/у Колядичи

Предмет аукциона

Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, расположенные по адресу: Гомельская обл., Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Кирова, д. 28А, в составе:

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
1			
Незавершенное законсервированное одноэтажное кирпичное здание административно-бытового корпуса степень готовности 85%:			
Административно-бытовой корпус	Здание неустановленного назначения	331,8 кв. м	322/U-25902
2			
Арочник с реммастерской	Здание специализированное автомобильного транспорта	1123,8 кв. м	322/С-19985
3			
Склад запасных частей	Здание специализированное автомобильного транспорта	200,6 кв. м	322/С-19986
4			
Одноэтажное кирпичное здание туалета	Здание нежилое	2,8 кв. м	322/С-19993

5. Подземные сети канализации связи протяженностью 837,09 метра, инв. номер 322/С-19992. 6. Ограждение, состоящее из забора из железобетонных плит, протяженностью 458,68 м, забора из металлической сетки протяженностью 24,84 м, металлическими воротами, инв. номер 322/С-19989. 7. Воздушная линия 0,4 кВт с трансформаторной подстанцией, инв. номер 322/С-19994. 8. Хозяйственно-фекальная подземная канализационная сеть протяженностью 279,0 метров, инв. номер 322/С-19991. 9. Хозяйственно-питьевая подземная водопроводная сеть (основной водопровод В1 – по ул. Транспортной, протяженностью 204,41 метра с водопроводом В2 – врезка в водопровод В1, протяженностью 204,47 метра), инв. номер 322/С-19990. 10. Подъездная дорога из песчаногравийной смеси с бордюром длиной 240,11 метра, площадью 2695,0 кв. м, инв. номер 322/С-19987

Сведения о земельном участке
Земельный участок, общ. пл. 2,0337 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания производства
Начальная цена с НДС 20% **335 268,78 белорусских рублей (BYN)**

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». Номера счетов в формате IBAN: – в белорусских рублях (BYN): BY60BLBB30120191021390001001; – в евро (EUR): BY33BLBB30120191021390001002; – в долларах США (USD): BY76BLBB30120191021390001004; – в российских рублях (RUB): BY22BLBB30120191021390001006. БИК в формате IBAN: BLBBVY2X.

Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	10.07.2017 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	07.07.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ООО «КРАСНОЕ ПОЛЕ» (УНП 791031201) реорганизуется путем присоединения к ООО «Капиталь Трейд» (УНП 791093580). ООО «Капиталь Трейд» является правопреемником ООО «КРАСНОЕ ПОЛЕ» и к нему переходят права и обязанности реорганизованного ООО «КРАСНОЕ ПОЛЕ» согласно передаточному акту.

Утерянный представителем Белгосстраха по Центральному району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ №1930351 считать недействительным.

УНП 10012226

www.paritetbank.by

Финансовая отчетность в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и Заключение независимого аудитора

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2016 ГОДА

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	31 декабря 2016 года	31 декабря 2015 года
Активы:			
Денежные средства и их эквиваленты	7	28 097	30 467
Средства в кредитных организациях	8	4 451	15 421
Производные финансовые активы	9	19	34 520
Кредиты клиентам	10	189 996	114 066
Ценные бумаги, предназначенные для продажи	11	100 999	33 875
Долгосрочные активы, предназначенные для продажи	12	620	874
Основные средства	13	28 538	28 547
Нематериальные активы	14	816	437
Отложенные активы по налогу на прибыль	15	-	1 125
Прочие активы	16	9 474	5 611
ИТОГО АКТИВЫ		363 010	264 943
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ			
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА:			
Средства кредитных организаций	17	70 631	9 447
Средства клиентов	18	187 428	164 320
Выпущенные долговые ценные бумаги	19	2 113	5 192
Отложенные обязательства по налогу на прибыль		718	-
Прочие обязательства	16	785	632
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		261 675	179 591
КАПИТАЛ:			
Уставный капитал	20	153 754	153 754
Собственные выкупленные акции		(136)	(136)
Фонд переоценки по справедливой стоимости инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		(30)	50
Накопленный убыток		(52 253)	(68 316)
ИТОГО КАПИТАЛ		101 335	85 352
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		363 010	264 943

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2016 ГОДА

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	2016 г.	2015 г.
ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ			
Кредиты клиентам		32 469	22 119
Средства в кредитных организациях		2 938	4 591
Ценные бумаги, удерживаемые до погашения		-	143
Ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи		8 592	9 313
ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ			
Средства клиентов		(10 804)	(11 862)
Средства кредитных организаций		(3 363)	(4 975)
Выпущенные долговые ценные бумаги		(937)	(2 285)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД		28 895	17 044
Эффект первоначального признания финансовых активов и обязательств, по которым начисляются проценты		-	(623)
Резерв под обесценение кредитов	10	(4 732)	(13 874)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД ПОСЛЕ РЕЗЕРВА ПОД ОБЕСЦЕНЕНИЕ КРЕДИТОВ		24 163	2 547
Чистые комиссионные доходы	22	2 643	2 169
Чистые доходы по операциям с инвестиционными ценными бумагами, имеющимися в наличии для продажи		87	467
Чистые доходы по операциям в иностранной валюте:			
- торговые операции		1 927	5 410
- переоценка валютных статей		(201)	(15 064)
Чистые доходы по операциям с производными финансовыми инструментами		3 473	17 433
Прочие доходы	23	2 248	3 017
НЕПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ		10 177	13 432
Расходы на персонал	24	(8 476)	(7 185)
Амортизация	13, 14	(1 258)	(1 031)
Прочие операционные расходы	24	(7 790)	(6 391)
Прочие доходы/(расходы) от обесценения и создания резервов	16, 12	2 016	(2 090)
НЕПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ		(15 508)	(16 697)
ПРИБЫЛЬ/(УБЫТОК) до расходов по налогу на прибыль		18 832	(718)
Экономия/(расход) по налогу на прибыль	15	(1 843)	735
ПРИБЫЛЬ за год		16 989	17

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2016 ГОДА

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	2016 г.	2015 г.
ПРИБЫЛЬ за год		16 989	17
ПРОЧИЙ СОВОКУПНЫЙ ДОХОД			
Статьи, которые впоследствии могут быть переклассифицированы в состав прибылей или убытков			
Изменение справедливой стоимости инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		(80)	50
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД ЗА ГОД		16 909	67

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2016 ГОДА

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	Уставный капитал	Собственные выкупленные акции	Накопленный убыток	Фонд переоценки по справедливой стоимости инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	Итого капитал
31 декабря 2014 года		120 492	(136)	(68 168)	-	52 188
Совокупный доход						
Прибыль за год		-	-	17	-	17
Прочий совокупный доход за год		-	-	-	50	50
Итого совокупный доход за год					67	67
Операции с акционерными						
Увеличение уставного капитала		33 262	-	-	-	33 262
Дивиденды объявленные	20	-	-	(165)	-	(165)
На 31 декабря 2015 г.		153 754	(136)	(68 316)	50	85 352
Совокупный доход						
Прибыль за год		-	-	16 989	-	16 989
Прочий совокупный доход за год		-	-	-	(80)	(80)
Итого совокупный доход за год					(80)	16 909
Операции с акционерными						
Дивиденды объявленные	20	-	-	(926)	-	(926)
На 31 декабря 2016 г.		153 754	(136)	(52 253)	(30)	101 335

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2016 ГОДА

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	2016 г.	2015 г.
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Прибыль/(убыток) до расходов по налогу на прибыль	15	18 834	(718)
Корректировки на:			
Амортизацию	13,14	1 258	1 031
Создание резерва под обесценение кредитов	10	4 732	13 874
Создание/(восстановление) резервов под обесценение прочих активов	16, 12	(2 016)	2 090
(Прибыль)/убыток от выбытия основных средств и нематериальных активов		28	(2)
Чистое изменение начисленных процентов		9 337	3 027
Изменение справедливой стоимости производных финансовых инструментов	26	(19)	(17 433)
Создание/(восстановление) резерва по неиспользованным отпускам и начисленные премии		216	108
Убыток от курсовых разниц		201	15 064
Убытки от списания материальных ценностей		(133)	(418)
Неденежное погашение кредитов при получении отступного		-	(1 052)
Убыток от первоначального признания финансовых активов и эффект учета кредитов по амортизированной стоимости		(301)	397
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		32 137	15 968
Чистое уменьшение/(увеличение) операционных активов:			
Средства в кредитных организациях		11 147	8 256
Кредиты клиентам		(90 312)	(40 200)
Производные финансовые инструменты		38 978	(7 507)
Прочие активы		1 270	(2 876)
Средства кредитных организаций		64 175	(22 398)
Средства клиентов		16 454	31 282
Прочие обязательства		(28)	(12 260)
Чистое уменьшение/(увеличение) денежных средств от операционной деятельности до налогообложения		41 684	(45 703)
Уплаченный налог на прибыль		-	-
Чистый (отток)/приток денежных средств от операционной деятельности		73 821	(29 735)
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(1 656)	(1 023)
Приобретение инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		(100 763)	(16 018)
Поступления от продажи основных средств и нематериальных активов		-	4
Поступления от погашения инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		32 532	40 142
Поступления от погашения инвестиций, удерживаемых до погашения		-	1 320
Предоплата за акции		(2 162)	(1 857)
Чистый приток/(отток) денежных средств от инвестиционной деятельности		(72 049)	22 568
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Выпуск долговых ценных бумаг		(3 097)	(1 067)
Увеличение уставного фонда		-	14 968
Выплата дивидендов		(926)	(165)
Чистый приток/(отток) денежных средств от финансовой деятельности		(4 023)	13 736
ЧИСТОЕ УВЕЛИЧЕНИЕ/(УМЕНЬШЕНИЕ) ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ		(2 251)	6 569
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		(119)	3 900
Чистое увеличение/(уменьшение) денежных средств и их эквивалентов		(2 370)	10 469
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного года		30 467	19 998
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного года		28 097	30 467

И.о. Председателя Правления
Д.А. Панкевич
21 марта 2017 года
Минск

Главный бухгалтер
И.Б. Сафронова
21 марта 2017 года
Минск

Ссылка на страницу <http://www.paritetbank.by/about/finance/year/2016/>
Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 27 октября 2014 года №5.
УНП 100233809

Исх. №05-01/34 от 21 марта 2017 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА Акционером Открытого акционерного общества «Паритетбанк»

Мнение

По нашему мнению, финансовая отчетность отражает справедливо во всех существенных аспектах финансовое положение ОАО «Паритетбанк» на 31 декабря 2016 года, а также ее финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита (далее – МСА). Наша ответственность в соответствии с этими стандартами описана далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности» данного аудиторского заключения.

Мы независимы по отношению к ОАО «Паритетбанк» в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров Совета по международным стандартам этики для бухгалтеров (далее – Кодекс СМСЭБ) и нами выполнены этические обязанности в соответствии с Кодексом СМСЭБ. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ответственность руководства за финансовую отчетность

Руководство ОАО «Паритетбанк» несет ответственность за подготовку и справедливое представление данной финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности, а также за систему внутреннего контроля, необходимую, по мнению руководства, для подготовки финансовой отчетности, которая не содержит существенных искажений в результате недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности ОАО «Паритетбанк» продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать ОАО «Паритетбанк», прекратить ее деятельность, или когда отсутствует какая-либо реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с МСА, всегда выявляет существенные искажения при их наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с МСА, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок, разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибки, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
  - получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля;
  - оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность бухгалтерских оценок и соответствующего раскрытия информации, подготовленного руководством;
  - делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, а на основании полученных аудиторских доказательств – вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности ОАО «Паритетбанк» продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что ОАО «Паритетбанк» утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;
  - проводим оценку представления финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление.
- Мы осуществляем информационное взаимодействие с руководством, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в процессе аудита.

Директор ООО «ФБК-Бел»

Аудитор, возглавлявший аудит

21 марта 2017 года

А.Г. Ренецкий

Р.В. Кирслите

21 марта 2017 года

Сведения об аудируемом лице
Открытое акционерное общество «Паритетбанк» (ОАО «Паритетбанк»); Республика Беларусь, 220002, г. Минск, ул. Киселева, д. 61а; сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Национальным банком в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №100233809; УНП 100233809.

Сведения об аудиторе
Общество с ограниченной ответственностью «ФБК-Бел» (ООО «ФБК-Бел»); Республика Беларусь, 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22А, пом. 201; сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Минским горисполкомом 6 февраля 2009 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №690398039; УНП 690398039.

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по изготовлению документации
1	д. Добреневе, ул. Полевая, 2, кадастровый номер 623280802801000145	0,1497	Подъездные пути удовлетворительные	3000 руб. 00 коп	600 руб. 00 коп.	1866,07
2	д. Селец, ул. Озерная, 42, кадастровый номер 623280811201000073	0,1500		2815 руб. 00 коп.	563 руб. 00 коп.	1574,66
3	д. Медухово, ул. Солнечная, 7 (УЗ), кадастровый номер 623280807401000114	0,1500		4000 руб. 00 коп.	800 руб. 00 коп.	1458,42

Аукцион проводится 07.07.2017 года в 10.00 по адресу: д. Логоза, ул. Центральная, д. 2, Логойского района, Минской области, здание Гайненского исполнительного комитета. Документы принимаются ежедневно с 8.00 до 17.00, кроме субботы и воскресенья, до 4 июля 2017 года (последний день подачи документов 3 июля 2017 г. до 17.00) по адресу: д. Логоза, ул. Центральная, д. 2, Логойского района, Минской области. Задаток перечисляется на р/с 3600619021108 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 795, ОКПО 04431493, УНН 600537220, Гайненский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Контактные телефоны: 801774-56436, 56498.

АСАБЛІВАСЦІ ВЫСАКАРОСЛЫХ КВЕТАК

1. Цвісці высакарослыя расліны пачынаюць з сярэдзіны лета да позняй восені, менавіта таму яны шмат п'юць — таго патрабуе вялікае і моцнае сцябло расліны. Без дастатковай колькасці

вільгаці яно губляе ніжняе лісце, кветка паступова засыхае, не застаецца і малой долі былой прыгажосці. Каб вільгаць маментальна не выпарвалася, карыстаюцца такім аграпрыёмам, як муль-

чаванне. Каля «падножка» кветак выкладваюць 4—5-сантыметровы пласт здробненай да сярэдняй фракцыі драўнянай кары.

2. Не вельмі працяглы засушлівы перыяд могуць «ператрываць» мнагалетнікі са стрыжнёвай каранёвай сістэмай. Сярод іх мардоўнік, дзіванна, дзівасіл высокі, рэвень, астранцыя малая і многія іншыя.

3. Высакарослыя кветкі з махрыстымі каранямі больш патрабавальныя да дастатковай колькасці вільгаці ў глебе. Гэта мальва маршчыністая, сумнік, васілёк буйнагаловы, маклея, геленіум, астра новабельгійская.

4. Таксама высокія кветкі маюць патрэбу ў надзейнай апоры — іх трэба падвязаць, каб яны выстаялі пад напорам моцнага ветру або праліўнога дажджу.

5. Высокія кветкі непатрабавальныя — здаволь-

ваюцца звычайнай садовай глебай. Хоць найбольш камфортныя ўмовы для іх у глыбокім урадлівым грунце.

6. Ценевынослівых прадстаўнікоў сярод высакарослых кветак не вельмі шмат, у большасці сваёй яны рады шчодрым сонечным прамяням.

7. Высакарослым кветкам, якія растуць у садзе не адзін год, трэба больш месца, чым нізкарослым мнагалетнікам. Таму, выходзячы з выгляду высокай расліны, трэба прыблізна разлічыць пасадку адной кветкі на 1 або 2 м² — менавіта столькі трэба для харчавання і паўнаватаснага развіцця вялікай расліны. Калі месца для пасадкі кветак зусім мала, можна звярнуцца да адной хітрасці: выбраць для клумбы тых прадстаўнікоў высакарослых кветак, якія ўсімі сіламі цягнуцца ўгору, не разрастаючыся пры гэтым у шырыню (мальва, цэфаларыя альпійская).

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.40	21.38	16.58
Віцебск —	4.21	21.35	17.14
Магілёў —	4.30	21.28	16.58
Гомель —	4.36	21.15	16.39
Гродна —	4.57	21.51	16.54
Брэст —	5.07	21.43	16.36

Месяц

Поўня 9 чэрвеня. Месяц у сузор'і Скарпіёна.

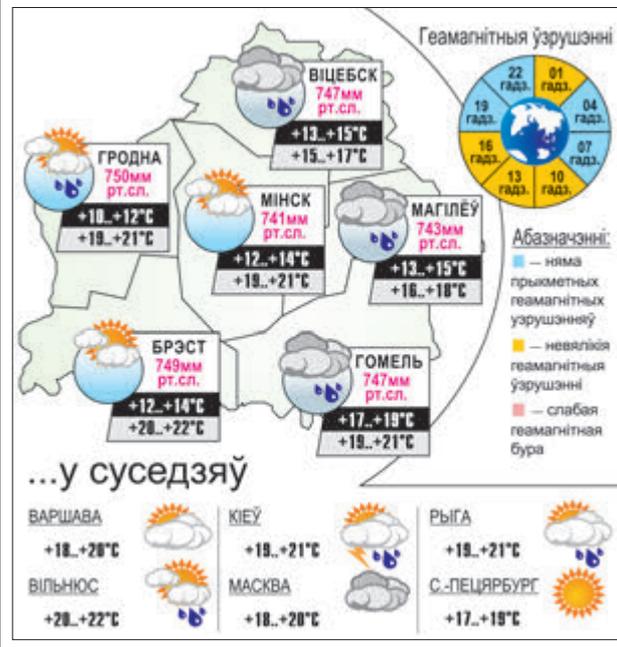
Імяніны

Пр. Івана, Фералонта. К. Яўгеніі, Адрыяна, Антонія, Густава, Роберта, Яраслава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Варта ведаць

НЕЗВЫЧАЙНЫЯ ЎЛАСЦІВАСЦІ РАСЛІН

Валяр'яна

Водар гэтай расліны — проста жах для камароў. Яна ў разы больш эфектыўная, чым штучныя рэпеленты. Варта пацерці лісцікамі травы скуру, і камары паляцяць прэч!

Хрызантэма

Выдатная далікатная кветка не толькі радуе позірк. Яна валодае зрунавальнай сілай, адпуджваючы мурашак, блох, кляшчоў, цвыркуноў. Выганяе хрызантэма і многіх хатніх насякомых — досыць высушаныя га-

лінкі раскласці пад матрацам, паласам, у адзежных шафах і на кухонных паліцах. Так што пасадзіць хрызантэму ў сваім садзе дакладна варта. І на участку прыгажосць, і пасля цвіцення карысць.

Петунія

Прыгожы адналетнік сваім прыемным водарам выклікае жах насякомых-шкоднікаў, сярод якіх лістаеды, тля і памідорныя бражнікі.

Але адзін момант не глыба забываць: петунія вельмі падабаецца вусеням і слізнякам. Таму перш чым упрыгожыць

свой участак петуніяй, трэба добра падумаць.

Аksamіткі

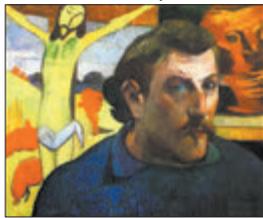
Незамэнны варыянт пры барацьбе з камарамі, памідорнымі матылямі мёртва галава і клапамі-ромбавікам — пасадзіць на сваім участку гэтыя яркія, прыбабныя, з устойлівым пахам кветкі. Яны стануць перашкодай для насякомых і засцерагуць дыні, гарбузы, кабачкі і таматы. Расліна, якая пасаджана каля дома і вокнаў, не дасць пагасціць у памяшканні крывасомак.

Даты Падзеі Людзі

7 ЧЭРВЕНЯ

1563 год — вялікі князь ВКЛ Жыгімонт II Аўгуст падпісаў новы прывілей аб ураўнаванні ў правах праваслаўных і католікаў; тэкст прывілею ўключаны ў якасці прэамбулы ў Статут Вялікага Княства Літоўскага 1566 года.

1647 год — горад Высокае (сёння — у Камянецкім раёне) за 60 тысяч злотых быў прададзены яго ўладальнікамі — Ядзвігай Гальшанскай і яе мужам Іванам Храптовічам — Паўлу Яну Сапегу. Па пісьмовых крыніцах, Высокае вядома з XIV стагоддзя, з 1494 года карысталася магдэбургскім правам. Герб горада — на блакітным полі сярэбраная двухпавярховая вежа-брама з двума акенцамі і трыма варотамі — выкарыстоўваўся з XVI стагоддзя. У пачатку XIX стагоддзя побач з рэшткамі замка быў пабудаваны палац і разбіты парк, які на працягу ўсяго стагоддзя лічыўся адным з найпрыгажэйшых у Беларусі, гэтак жа як і палац, які ўраджаваў сучаснікаў раскошай і вытанчанай прыгажосцю.

1848 год — нарадзіўся Поль Гаген, французскі жывапісец-постімпрэсіяніст. У юнацтве служыў мараком, затым быў біржавым маклерам у Парыжы. У 1870-я гады пачаў займацца жывапісам, пасябраваўшы з Пісаро. Браў удзел у выстаўках імпрэсіяністаў, а з 1883-га цалкам прысвяціў сябе мастацтву. Непрыманне сучаснага яму грамадства абудзіла ў Гагена цікавасць да традыцыйнага ўкладу жыцця, да мастацтва архаічнай Грэцыі, краін Старажытнага Усходу, першабытных культур. У 1891 годзе ён паехаў у Акіянію, на востраў

Таіці, і пасяліўся тут назаўжды, узяўшы ў жонкі маладую таіцянку. Большую частку свайго жыцця мастак пражыў у нястачы, слава да яго прыйшла толькі пасля смерці, калі ў Парыжы ў 1906 годзе былі выстаўлены каля 200 яго работ. Жыццё Гагена легла ў аснову рамана Сомерсета Мозма «Месяц і грош». Творчасць мастака аказала безумоўны ўплыў на жывапісцаў XX стагоддзя.

1897 год — 120 гадоў таму нарадзіўся Кірыл Афанасевіч Мерацкоў (1897—1968), савецкі военачальнік, Герой Савецкага Саюза, Маршал Савецкага Саюза. Удзельнік грамадзянскай вайны ў Іспаніі (1936—1937), савецка-фінскай вайны — камандаваў арміяй. З 1940 года — начальнік Генеральнага штаба, з 1941-га — намеснік наркама абароны СССР. У гады Вялікай Айчыннай вайны камандаваў войскамі шэрагу армій і франтоў, у тым ліку 1-м Далёкаўсходнім фронтам, удзельнічаў у разгроме японскіх войскаў у Маньчжуріі і Паўночнай Карэі. Пасля вайны камандаваў войскамі ваенных акруг. Узнагароджаны найвышэйшым ваенным ордэнам «Перамога».

1932 год — нарадзіўся Міхаіл Герчык (г. Бабруйск), беларускі пісьменнік. Аўтар раманаў «... Адаеш назаўсёды», «Здабыццё надзеі», дакументальнай аповесці «Час гаспадароў» і інш. Юным чытачам адрасаваны аповесці «Ляці, Ікар!», «Вецер ірве павуцінне» і шматлікія апавяданні. Памёр у 2008 годзе.

Было сказана

Ніл ГІЛЕВІЧ, народны паэт Беларусі:
«Мы не бязродныя на свеце
І не бяздомныя ў жыцці.
Чым дагараць у пустацвеце —
Лепш не ўзісці і не цвісці!»

УСМІХНЕМСЯ

Што нам, мужыкам, не падабаецца ў хатняй працы, дык гэта яе аднастайнасць: прыбраў рэчы, выцер пыл, прапыласосіў...

І праз паўгода пачынай усё спачатку!

— Што такое «сысці паруску»?

— Доўга развітвацца, выпіць усю гарэлку, застацца начаваць.

Футбольны каментар — гэта чалавек, які

прафесійна перашкаджае глядзець футбол.

— Я звязала для цябе світар, ён сімвалізуе маё каханне.

— Ён вельмі колецца.

— Дык так.

Паляўнічы на качак пасля асечкі хвалюецца.

Паляўнічому на мядзведзяў пасля асечкі хвалюецца няма калі.

